

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, LIEPOS–JULY 27, 2019 • Vol. CX NR. 87

Kaina 2 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-26-2019

ŠIAME NUMERYJE:

Neringos jubiliejus ir ateities planai – 4 psl.

Tokijo olimpiada: kas atstovaus Lietuvai? – 9 psl.

Tarp Los Angeles ir Kauno:

**pokalbis su Kauno
Garbės piliečiu
profesoriumi
Algirdu Avižieniu**

Kauno miesto garbės piliečio regalias šiemet įteiktos mokslininkui, pirmajam atkurto VDU rektoriui ir žinomam visuomenės veikėjui Algirdui A. Avižieniui.

DALIA KUIZINIENĖ
Specialiai „Draugui“ – iš Kauno

Liepos 6-ąją, Valstybės dieną, profesoriui Algirdui Antanui Avižieniui buvo suteiktas Kauno Garbės piliečio vardas. Profesorius atskrido į šias iškilmes iš Los Angeles. Jau daugiau nei trisdešimt metų savo energiją ir laiką profesorius dalija tarp Lietuvos ir Amerikos, tarp Kauno ir Los Angeles.

Trupmai išvardinti visus profesorius nuopelnus nėra įmanoma. Pirmiausia būtina paminėti, kad jis yra atradęs tarptautinėje informacinių technologijų erdvėje: iš-tobulino klaidoms atsparių kompiuterių architektūrą, kuri šian-

dien plačiai taikoma visame pasaulyje. Jo koncepciniai brėžiniai padėjo sukurti pirmąjį pasaulyje save pasitaisantį kompiuterį STAR (*Self Testing And Repairing*), kurio principai iki šiol taikomi NASA erdvėlaiviuose, keleiviniuose lėktuvuose, atominiuose reaktoriuose, Žemės palydovuose. Algirdo Avižienio išradimai ir darbai yra įvertinti daugeliu tarptautinių apdovanojimų. Jis yra ne tik Vytauto Didžiojo universiteto Atkuriamojo Senato narys, bet ir pirmasis atkurtojo universiteto rektorius, vienas iš Česlovo Milošo gimtinės fondo steigėjų. A. Avižienis yra University of California Los Angeles (UCLA) ir Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) Kaune profesorius emeritas.

– 3 psl.

Aplinką nuodijančiai įmonei – gyventojų ir teismo apynasris

**„Stop Sterigenics“
judėjimas iš Čikagos
plinta į kitas valstijas**

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

Miestelių Willowbrook, Darien, Hinsdale ir Burr Ridge gyventojai, tarp kurių yra ir nemažai lietuvių, toliau kovoja prieš tarptauti-

Liepos 24 dieną, trečiadienį, išklausyti teismo sprendimo dėl chemijos įmonės veiklos atnaujinimo susirinko pilietinio judėjimo „Stop Sterigenics“ narių ir jų rėmėjų grupė. Nuotr. iš „Stop Sterigenics“ FB puslapio

nę chemijos įmonę „Sterigenics“. Ir ši kova ne tik neslopsta, bet stiprėja bei plečiasi. Šią savaitę, liepos 24 dieną, teismo sprendimas nepateisino „Sterigenics“ atstovų vilčių dėl galimybės vėl atgaivinti veiklą Willowbrook miestelyje esančioje chemijos gamykloje. Ji

buvo sustabdyta šių metų vasarį po galimų pilietinio judėjimo „Stop Sterigenics“ protestų. Sužinoję apie įmonės į aplinką skleidžiamą cheminę taršą, aplinkinių miestelių gyventojai sukilo, juos parėmė ir nemažai įtakingų politikų.

– 2 psl.

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

Tarp Los Angeles ir Kauno:

pokalbis su Kauno Garbės
piliečiu profesoriumi
Algirdu Avižieniu

Atkelta iš 1 psl.

Profesoriaus šeimos istorija, gyvenimas ir veikla, sugrįžimas į Lietuvą yra plačiai aprašyti kraštiečio anykštėno rašytojo Rimanto Vanago knygoje. („Avižienio algoritmas ir kiti nutikimai“, 2012 m.; „Avižienio algoritmai ir kiti neramūs ritmai: mokslininko Algirdo A. Avižienio gyvenimo romanas“, 2018). Garbus amžius atrodytų nėra palietęs profesoriaus ištikimybės Kaunui, čia jo namai ir įvairiausi įsipareigojimai jį nuolat atveda į Kauną.

Kauno miesto taryba Jums suteikė Kauno Garbės piliečio vardą. Liepos 6-ąją šis garbingas apdovanojimas Jums buvo įteiktas. Esate buvęs Kauno tarybos narys, tad vieną kadenciją dalyvavote priimdamas Kaunui svarbius sprendimus. Kaip šiandien matote Kauną?

Su Kauno miesto reikalais artimai susipažinau, kai 2003 m. buvau išrinktas į Savivaldybės tarybą ir ketverius metus ėjau Miesto plėtros ir ekologijos komiteto pirmininko pareigas. Parengėme Miesto strateginį 2005–2015 metų planą, bet daug tikslų nebuvo pasiekta. Mūsų pirmasis prioritetas buvo kurti sąlygas, kad Kaune baigę universitetus jauni žmonės liktų dirbti ir kurti šeimas Kaune. Tai dar neįvyko. Per paskutinius penkerius metus miesto vaizdas gerėja, o šiais metais daug kur vyksta gatvių taisymo darbai. Jei laiku darbai bus baigti, džiaugsimės, o jei ne – kauniečiai bus pikti.

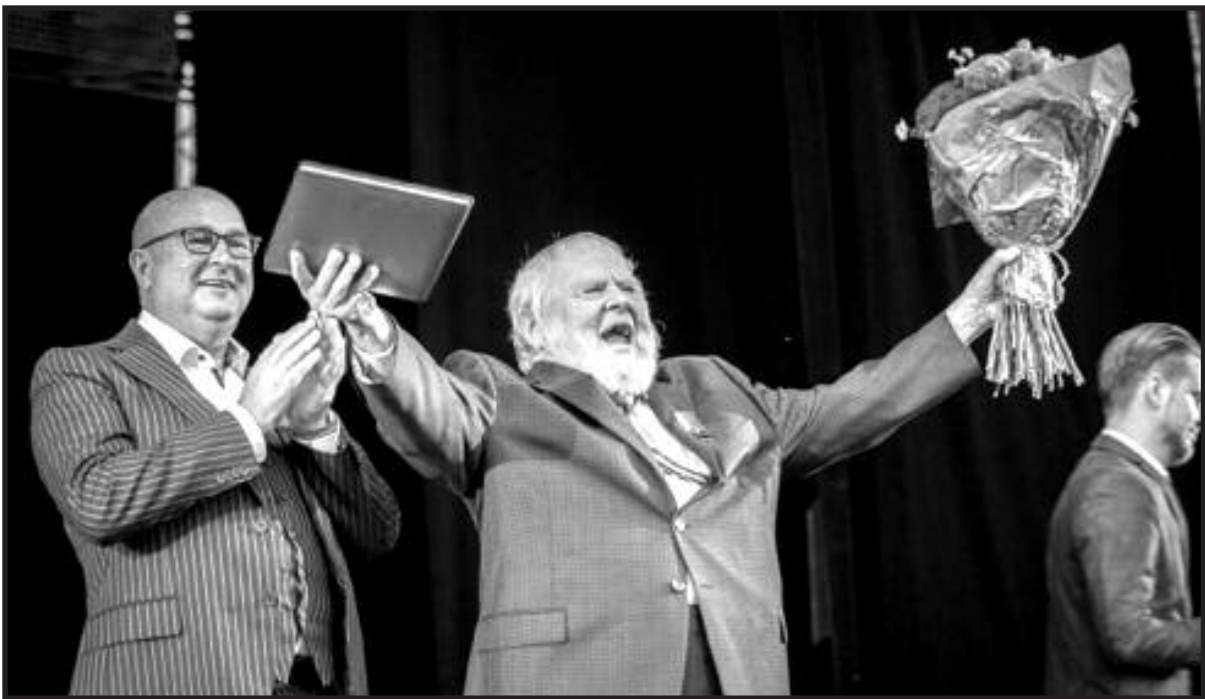
Kokia Jūsų miesto vizija? Kokius pokyčius matote ir ką galima būtų dar nuveikti, kad Kaunas įsitvirtintų kaip mokslo, kultūros, verslo miestas?

Jau atvykęs į Kauną 1990-aisiais metais mačiau ateities Kauną kaip akademinį miestą. Pasibaigus mano ir Broniaus Vaškelių rektorių kadencijoms tos vizijos įgyvendinimui pradėjo kilti sunkumų. Pirmiausiai – daug baigusiujų studijas apleido Kauną. Toliau – tarp Kauno aukštųjų mokyklų kilo varžybos dėl finansavimo ir dėl studentų. Ypač kenkė „krepšelių“ stojantiejiems paskyrimas. Taip pat kenkė ir buvusių technikumų pavertimas trejų metų kolegijomis. Vietoje dvejų metų kolegijų, kurios siunčia dalį baigusiujų į universitetus (tai labai sėkmingai įgyvendinta Californijoje), dabar kolegijos ir universitetai tapo konkurentais, o abiturientų kasmet mažėja.

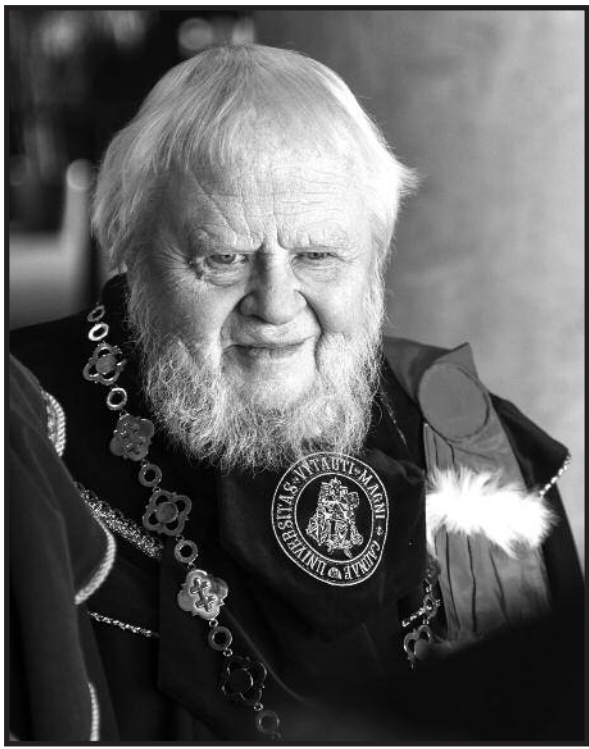
Džiaugiuosi, kad pavyko išvengti bandymo sukurti kažkokį „Kauno universitetą“. Prisiminkime, kad okupantų valdžia 1945 metais tą vardą primetė Vytauto Didžiojo universitetui prieš jį uždarydami 1950-aisiais. Dar daugiau džiugu, kad VDU sustiprėjo, kai po rūpestingo planavimo į universitetą įsijungė Muzikos, Žemės ūkio ir Edukologijos akademijos. Dabar reikia stiprinti VDU, taip pat ir kitų Kauno aukštųjų mokyklų ryšius su miesto ir rajono kultūros institucijomis ir verslo įmonėmis. Manau, kad dar likęs svarbiausias uždavinys – sukurti ir doktorantų, ir alumnų jaunoms šeimoms sąlygas, kad jie įsigytų būstus su gera aplinka ir modernia mokykla. Tai daro UCLA, kuriam priklauso nuo 1962 metų. Manau, kad reikia tai bandyti ir VDU.

Į Kauną Jus atvedė Vytauto Didžiojo universiteto atkūrimo reikalai. Esate pirmasis atkurtojo universiteto rektorius? Apie šį savo ir universiteto etapą esate nemažai rašęs ir kalbėjęs. Prašyčiau įvardinti, kas Jums asmeniškai tuo metu buvo svarbiausia ir kas išliko atmintyje?

Aš pasijutau esąs pilnateisis virtualaus VDU studentas, kai University of Illinois, Urbana-Champaign 1954 metų vasario 21 dieną VDU hidrologijos profesorius ir studentų skautų korporacijos Vytis garbės narys Steponas Kolupaila man uždėjo Korp! Vytis spalvas ir įpareigojo stengtis išlaikyti VDU tradicijas. Iki 1990-ųjų metų įgijau daug akademinės patirties ir atvykus į Kauną man svarbiausia buvo perkelti į VDU geriausių JAV universitetų programas ir atkurti Vasario 16-osios Respublikos šio universite-

„Esate pavyzdys kiekvienam iš mūsų. Kaunui garbė savo bendruomenėje turėti tokių šviešulių“, – įteikdamas Kauno miesto garbės piliečio ženklą kalbėjo meras Visvaldas Matijošaitis (k.).

Profesorius Kauno miesto garbės piliečiu paskelbtas tradicinėje apdovanojimų ceremonijoje Valstybės dieną.

Kauno m. savivaldybės ir asmeninio albumo nuotraukos

to tradicijas. Neišdildomai atmintyje išliko pirmųjų dėstytojų, studentų ir darbuotojų entuziazmas kuriant universitetą, kuriam nebuvo grąžinta nei viena senojo VDU auditorija ar knyga. Ir, žinoma, visų mūsų sugebėjimas apeiti įvairiausias kliūtis, kurių kildavo beveik kasdien. Be galo malonu, kai po trisdešimties metų prieina tada buvęs studentas ar studentė ir prisimena tuos laikus – nepasidavė! Niekada nepamiršiu, kai užėjo buvęs VDU profesorius XXX ir įteikė man VDU antspaudą, kurį jis išsaugojo per visą sovietmetį. Garbė jam!

Didelę dalį universiteto atkuriamojo senato narių ir pirmųjų dėstytojų sudarė išeivijos mokslininkai. Kokias naujoves tuo metu jie atvežė į Lietuvą ir įdiegė universitete?

1990 metais į Kauną dirbti VDU rektoriumi atvykau neblogai pasirengęs, nes sovietmečiu keturis kartus su paskaitomis lankiausi Mokslų akademijos Matematikos ir kibernetikos institute. Jo direktorius akademikas Vytautas Statulevičius tapo geru draugu. Žinojau, kad tada vienintelis bendras universitetinis išsilavinimas buvo marksizmas-leninizmas, todėl į VDU atsivežiau Harvardo universiteto bendrojo išsilavinimo (taip pat žinomo „artes liberales“ vardu) programą bakalaureams. Magistro ir daktaro programas parinkau iš University of California, jos buvo panašios visuose geriausiuose JAV universitetuose.

Man pritarė ir vakarietišką išsilavinimą 1990–1993 metais atstovavo patyrę kolegos ir kolegės iš JAV: profesoriai Bronius Vaškelis, Arvydas Žygas, Vy-

tautas Černius, Liucija Baškauskaitė, Kęstutis Skrupskelis, Paulius Žygas, Viktorija Skrupskelytė, Rimas Kalvaitis, Julius Šmulskštys, Milda Danytė, kun. Dr. Vytautas Kazlauskas (iš Romos) ir dar keli jaunesni savanoriai. Kiekvienas iš jų atsivežė savo patirtį ir metodus. Tada kolegoms iš Lietuvos liko pasirinkimas – naudotis jais ar ne, ir dauguma juos priėmė.

Dar svarbu pabrėžti, kad man į talką atėjo ir didelį įnašą į VDU atkūrimą įdėjo keli žymūs akademikai iš Vilniaus. Aš su jais susipažinau lankydamasis sovietmečiu. Tai buvo Vytautas Statulevičius, Aleksandras Vanagas, Zigmas Zinkevičius, Norbertas Vėlius, Vytautas Kubilius, Antanas Tyla ir daugelis kitų.

Jie vertino mano atvežtas programas ir skirdami dieną ar daugiau savaitėje globojo doktorantus/es ir vadovavo katedroms su jaunesniais padėjėjais Kaune.

Labai didelį ir svarbų įnašą VDU pirmaisiais 1989–1990 metais davė akademikas Jurgis Vilemas, Mokslų akademijos Energetikos instituto Kaune direktorius. Jis buvo VDU Atkūrimo tarybos pirmininkas, ėjo rektoriaus pareigas, jo instituto darbuotojai dirbo administravimo darbu, o paskaitos vyko instituto auditorijose Laisvės alėjoje. Instituto mokslininkas Vytautas Kaminskas 1990 m. tapo mano prorektoriumi, dešiniąja ranka.

Džiaugiuosi, kad mano atsivežtos naujos idėjos prigijo universitete ir jau 30 metų tobulėja, nors nuolat teko gintis nuo ministerijų skelbiamų suvaržymų ir bandymų gražinti universitetų pavaldumą ministerijoms. Tai yra Konstitucijoje įtvirtintos universitetų autonomijos pažeidimas, tad teks gintis ir toliau.

Šiais metais švenčiame Vytauto Didžiojo universiteto trisdešimtmetį. Kokį šiuo metu Jūs matote universitetą, ko norėtumėte palinkėti?

Džiaugiuosi, kad universitetas išvengė ypač žalingos „reformos“, kurios tikslas buvo sukurti „Kauno universitetą“ sudarytą iš visų Kauno aukštųjų mokyklų, išskyrus Sveikatos mokslų universitetą. Dar daugiau džiugu, kad po nuoseklių pasitarimų buvo sukurtos VDU Žemės ūkio, Edukologijos, ir Muzikos akademijos. Dabar buvusių atskirų Aleksandro Stulginskio ir Lietuvos Edukologijos universitetų ir Muzikos akademijos Kauno fakulteto dėstytojai ir studentai naudosis VDU sukauptais akademiniais ištekliais, ypač bendrojo išsilavinimo „artes liberales“ programa, plačiais tarptautiniais ryšiais ir daugiau nei 30 dėstomų užsienio kalbų pasirinkimu. Savo ruožtu jie į VDU atneš mokslo sričių įvairovės ir savo mokslininkų talentus.

Mano mylimam universitetui linkiu toliau tęsti pradėtą Lietuvos akademinio gyvenimo tobulinimą ir visomis galiomis siekti, kad būtų pasiekta Lietuvos Respublikos Konstitucijos numatyta akademinė autonomija ir vietoje nuolat kintančių ministerijos norų mūsų darbą globotų Lietuvos Mokslo taryba ir LR Seimas.

TELKINIAI

Pasitikusi auksinę sukaktį Neringa žvelgia į ateitį

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

Amerikoje tebeveikia keturios lietuvių organizacijos priklausančios jaunimo stovyklos. Jos yra vienos svarbiausių lietuvių išlaikymo ir ugdymo priemonių. Ten rengiamos programos jaunuoliams sudaro sąlygas pabūti su bendraamžiais, pagyventi lietuviškoje nuotaikoje ir susipažinti su lietuvių tautos vertybėmis. Stovyklos papildo jaunimo organizacijų bei šeštadieninių lietuviškų mokyklų auklėjimą, atskleidžia naują gyvenimo pusę – gamtos pasaulį, kurio didmiesčių jaunimas beveik nepažįsta.

Dainavos, Rako, Rambyno ir Neringos stovyklavietės yra trumpai aprašytos Algio Luko redaguotoje puošnioje knygoje „Lietuvių kultūrinis paveldas Amerikoje“, kurią prieš dešimtį metų išleido JAV Lietuvių Bendruomenė. Iš šių stovyklų amžiumi vyriausia yra Dainava, įsteigta 1955 m. Po metų buvo įsteigtas skautų Rakas. Abi stovyklavietės veikia Michigano valstijoje. 1966 m. San Bernardino kalnuose, Kalifornijoje, įsikūrė skautų Rambynas. Amžiumi jauniausia yra Neringa, esanti Vermonto valstijoje.

Šiomet Neringa, įsteigta 1969 m., švenčia auksinę sukaktį. Rankose turiu ta proga išleistą patrauklų šešiolikos puslapių leidinėlį „Skambutis“. Pirmajame puslapyje Regina ir Dana (Regina Kulbis ir Dana Vainauskienė, stovyklos vedėja ir jos pavaduotoja – Red.) rašo: „Jau 50 metų begalės jaunimo džiaugiasi Neringos stovykla, kurią 1969 metais įkūrė Marijos Nekaltai Pradėtujų Seserų vienuolija. Per tuos metus iki 25,000 stovyklautojų su per 5,000 vadovų stovyklavo ir dalijosi savo sugebėjimais bei kūrybingumu“. Jos kelia klausimą, kodėl per tiek metų Neringa liko tokia gyvastinga, ir į jį atsako: „Ogi todėl, kad per visus tuos metus ištikimai laikėsi savo misijos pagrindų – perduoti lietuvišką kultūrą ir katalikų tikėjimą, ugdant asmenybę“.

Savo žodyje naujosios korporacijos „Camp Neringa, Inc.“ prezidentas Linas Orentas aiškina, kad kartu su seselėmis korporacija žengė dar vieną žingsnį, sukurdamą naujas Misijos ir plėtros vedė-

Dainavimas prie laužo Neringos stovykloje.

Neringos stovyklos archyvo nuotr.

jos pareigas. Vedėja organizuos paramos vaju, „Neringa 100“, kad užtikrintų Neringos gyvavimą dar bent 50 metų. Birželio pabaigoje buvo švenčiamas Neringos auksinis jubiliejus. Naujoji korporacija taip pat pirmą kartą organizavo „Lietuvių vasaros šventę“, kuri vyko liepos 21 d. Putnam, CT. „Neringa yra ypatinga vieta mūsų vaikams, jaunimui ir šeimoms susirinkti, todėl norime šią galimybę užtikrinti ir ateinančioms kartoms. Tikime, kad kiekvienas stovyklautojas, pabuvęs Neringoje, išvyks su gilesniu tikėjimu, lietuviškos kultūros supratimu ir asmeniškai patobulėjęs“, – leidinėlyje rašo Neringos prezidentas. (*Linas Orentas yra mano vestuvių pabrolis Eugenijaus sūnus. Jis man yra pažįstamas tik iš jo visuomeninių darbų, bet yra artimas ir tiesiog savas – R. K.*)

Leidinėlyje lietuvių ir anglų kalbomis pateikiama informacija apie Neringos renginius, stovyklas ir festivalius, gausiai iliustruojant spalvotomis nuotraukomis. Neužmiršta padėkoti už paramą Neringai, susilaukusiai aukų iš organizacijų bei privačių rėmėjų (350!). Jie visi išvardinti.

Dana Grajauskaitė, Neringos misijos ir plėtros vedėja, savo žodyje suteikia vertingos informacijos apie stovyklos istoriją ir plėtros planus. Ji rašo: „Jaučiu palaimą, kad būdama stovyklautoja, vadove, talkininke ir tarybos nare, galiu paliudyti, kaip giliai Neringa paveikia žmonių gyvenimą. Jaučiu garbę, galėdama dirbti dėl Neringos ateities užtikrinimo. Be to, man smagu bendradarbiauti su Neringiečiais“.

Įdomią istorijėlę apie Beržų šventovę Neringo-

je papasakoja seselė Ignė. Šią šventovę gamtoje sukūrė ir įrėngė kun. Hermanas Šulcas pirmąją stovyklavimo vasarą 1970 m. Jis daugelį metų buvo misionierius Rwanda šalyje Afrikoje. Atvykęs į Neringą būti jos kapelionu apvaikštinėjo stovyklavietę, ieškodamas vietos koplytėlei pavėsyje nuo karštos saulės. Po kurio laiko jis pastebėjo pušį su vienu kamieniu, iš kurio išsišakojo trys didelės šakos. Tai jam priminė Trejybę, ir pušis tapo koplytėlės centru. Jis kirtu medžius, atvėrė erdvę, iš nukirstų kamienų sukalė suolus, ir taip pirmąją vasarą įkūrė Beržų šventovę. Taip ją pavadino, nes ten prieš 50 metų buvo be galo daug beržų. Kai kurie beržai dar tebeaugo ir 1972 m., kai ten stovyklauti nuvežėme du savo vyriausius sūnus. Tuo tarpu Neringa, prisimindama pernai atliktus pagerinimus, viltingai žiūri į ateitį. Leidinėlyje išvardinta šeši specifiniai projektai, numatyti šiems metams.

Prieš dešimtį metų jau minėtoje knygoje buvo rašyta, kad daugeliui lietuvių, ypač gyvenančių rytiniame JAV pakrastyje, Neringa yra tapusi antraisiais namais ne tik vasarą, bet ir rudenį – paiškylauti, pabendrauti, o žiemą – prisiminti Kūčių bei šv. Kalėdų papročius. Pavasaris visus suburia didžiai tškai ruošiant stovyklavietę vasaros stovyklavimui. Mažai kas pasikeitė šioje besitęsiančioje, gyvoje istorijoje.

Ilgiausių metų brangiajai Neringai, savo misija pasirinkusiai teikti lietuviško paveldo ir krikščioniško tikėjimo patirtį, kuri skatina stovyklautojų, vadovų, darbuotojų, šeimų ir visų dalyvių pozityvų charakterio vystymąsi.

Neringos gimtadienio šventė

GITA KUPČINSKIENĖ

„Kas ten taip žemai skraido?“ – staiga sujudo visi valgykloje, nameliuose ir subėgo į aikštę. Virš Neringos stovyklavietės Vermonte nedidelis lėktuvas tris kart apsuko ratą ir paleido žemyn trispalvę. Tokiu netikėtu būdu oro skautas lakūnas Tomas Dundzila pasveikino susirinkusius birželio 28–30 dienomis švęsti Neringos stovyklos 50-metį. O atvykusiųjų buvo net 142 iš įvairių vietovių JAV, Kanadoje ir Lietuvoje. Tarp jų – pačios pirmos mergaičių stovyklos, vykusių 1970 m., stovyklautojos ir vadovai. Kiti svečiai – patį pirmą kartą atvykę į Neringą. Vieni – patyrę Neringą per lietuvių kilmės angliškai kalbančių, kiti – per lietuviškai kalbančių stovyklas. Dauguma dalyvavo šeimomis, buvo net šeimų su trijų kartų atstovais.

Po vakarienos, per vėliavų nuleidimą, vyko oficialus šventės atidarymas. Komendantas Linas

Kairys iš Toronto paaikšino savaitgalio tvarką. Organizatoriai ganėtinai trumpam laikui buvo suplanavę daug veiklos. Iš karto visus kvietė į kavinę su „atviru mikrofonu“ paviljone. Kas tik norėjo, galėjo parodyti savo gabumus arba papasakoti prisiminimų apie Neringą. Po to visi persikėlė į kalnelį pasidžiaugti laužu, kurį nuotaikingai, kaip ir renginį kavinėje, vedė 2019 m. stovyklų jaunieji vadovai. Visas vakaras buvo pilnas juokų, pokštų, malonių prisiminimų ir daug daug dainų.

Neringa žengia į antrą pusšimtį

Šeštadienio rytas išaušo apsinaukęs. Visi suprato, kad lietuvių reikės atbaidyti gera nuotaika. Taip ir padarėme. Tuoj po pusryčių ir vėliavų pakėlimo stovykla buvo suskirstyta į keturias komandas: Laužas, Obelis, Paparčiai ir Ramunės. Visą rytą ir didžiąją popietės dalį vyko varžybos. Komandos dalyvavo estafetėje ir ieškinyje, kūrė šokius ir vaidinimus, turėjo atspėti ir padainuoti lietuviškų dainų.

Šventės dalyviai – buvusieji stovyklautojai, vadovai, seselės ir svečiai. Tomo Liogio nuotr.

Nors Laužas smarkiai „degė“, konkursų nugalėtoja buvo Obelis.

Konkursams pasibaigus visi buvome sukviesti į vėliavų aikštę pasitarti dėl Neringos stovyklos ateities. Neringos tarybos narys Brian Zikaras kartu su sesute Jessica Zikaras paskelbė oficialų „Neringa 100“ vajeaus atidarymą. Tikslas yra per trejus metus sutelkti vieną milijoną dolerių, kad Camp Neringa, Inc. galėtų nu-

pirkti stovyklavietę iš Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo vargdienų seserų vienuolijos. Seselės prieš 50 metų suprato Neringos stovyklos misijos reikalingumą ir įsigijo šią nuostabią vietą Vermonte. Daug metų jos nuoširdžiai prižiūrėjo stovyklavietę, o dabar – kad Neringa galėtų ir toliau gyvuoti, laikas perduoti į kitas rankas. Prie šio istorinio aukų rinkimo vajeaus ruošimo ypač daug dirbo Neringos

Ilgametė stovyklos vedėja ses. Ignė Marijošiūtė (d.) su Lillian Brookes, a. a. Walter Brookes, vieno iš Neringos statytojų, žmona. Danos Vainauskienės nuotr.

Ilgametės Neringos vadovės švenčia Neringos gimtadienį: Lilė Kulbienė ir Roma Krušinskienė. Reginos Kulbis nuotr.

misijos ir plėtros vedėja Dana Grajauskaitė. Ispūdinga, kad prieš šventę jau buvo surinkta daugiau kaip 200 000 dol.. Didžiausia – 100 000 dol. auka – buvo Gintaro ir Glorijos Vaišnių šeimos iš Čikagos. Po šventės savaitgalio išdas pasipildė dar 60 000 dolerių.*
Nebūtų Neringa, jeigu nebūtų laiko paskirta dvasiniam penui. Tad prieš iškilmingą vakarienę ir šokius visi šventiškai pasipuošę rimties procesija suėjo į Beržų šventovę. Šv. Mišias koncelebravo kun. Antanas Saulaitis SJ, atvykęs iš Vilniaus, o pradiniais metais buvęs Neringos stovyklos kapelionas, ir klaipėdietis kun. Mindaugas Stonys, šiais metais pirmą kartą einas kapeliono pareigas. Šventės jaunimas prasmingai suvaidino ištraukas iš Evangelijos, atskleisdamas, kad mes visi statome Dievo namus žemėje. Giesmėms gražiai pritarė gitaros, akordeono, fleitos ir smuiko garsai. Visi pasijutome didesnės Dievo šeimos dalis. Po to mus subūrė ką tik pasodinta nauja obelis, kuri yra Neringos stovyklos atminimo dovana mūsų mieloms seselėms. Kun. Antanas ir kun. Mindaugas pašventino obelį, kad ji, kaip Neringos simbolis, augintų gausų ir brandų derlių.

Šokiai su šv. Jono vabalėliais

Nuleidę vėliavas šventės dalyviai susirinko po didele, gražiai išpuošta balta palapine iškilmingai vakarinei. Kad vyriausia šeimininkė Nina Jankauskaitė ir jos komanda galėtų taip pat pasidžiaugti švente, penktadienio ir šeštadienio vakarienę ruošė netoli stovyklos gyvenantis lenkų kilmės kulinaras. Vakara vedė iš Virginijos atvykęs Camp Neringa, Inc. tarybos pirmininkas Linas Orentas kartu su Neringos vedėja Regina Kulbis. Jie pristatė garbės svečius: LR ambasadorių JAV ir Meksikoje Rolandą Kriščiūną su žmona Živile; laikinai LR generalinio konsulato vadovo New Yorke pareigas einančią Gitaną Skripkaitę; Kerry Secrest, Lietuvos garbės konsulę Vermonto valstijoje; Kazickų šeimos fondo direktorę Neilą Baumilienę; ses. Ignė Marijošiūtę, ses. Bernadėtą Matukaitę, ses. Eugeniją Lukošius ir ses. Laimutę Kabišaitę. Ypatingas svečias buvo statybininkas Sonny Brookes su sesute Debbie ir mama Lillian. Pastarosios vyras a. a. Walter Brookes buvo pirmasis statybininkas, seselių pakviestas atgaivinti seną, apleistą stovyklavietę ir paversiti ją pasakiškąja Neringa. Dalis jo pirmosios komandos buvo ne tik sūnus Sonny, bet ir ilgametis Neringos ūk-

vedys Bennett Grout. Sonny, jau pats sulaukęs garbaus amžiaus, daug metų tęsia tėvo pradėtą darbą, remontuodamas senus ir statydamas naujus Neringos pastatus.
Po vakarienės, sveikinimų ir „Ilgiausių metų“ prasidėjo šokiai ir žaidimai, kurie tęsėsi iki vėlyvo vakaro, o gal ir iki ankstyvo ryto. Augis Dicevičius iš Clevelando vedė šokius, parinkdamas nuotaikingos muzikos, dažnai su gitara padainuodamas ir pats.

Eisena į šv. Mišias lauko Beržų šventovės koplyčioje. Reginos Kulbis nuotr.

Vėliau šokius vedė jaunieji vadovai, parinkdami stovyklautojams žinomų šokių melodijų. Šokius pertraukė tik šventinis žvakučių žerėjimas. Staiga visa Neringos aikštė prisipildė šokėjų, kurie mojo degančiomis žvakutėmis, kol užgeso paskutinės kibirkštys. O kai jie grįžo į palapinę tęsti audringų šokių, pievoje liko šimtai šv. Jono vabalėlių, kurie, atrodo, taip pat jautėsi svarbi Neringos šventės dalis.

Laikas skirtis, kad susitiktume vėl

Sekmadienio rytą, prieš pusryčius, truputį palijo. Tai buvo ženklas, kad nuostabioji šventė artėja prie pabaigos. Per vėliavų pakėlimą stovyklos vedėja Regina Kulbis ir vedėjos pavaduotoja Dana Vainauskienė padėjo susirinkusiems, o ypač organizatorių komandai: Ninai Jankauskaitei, Gailutei Kligytei, Ramunei Kligytei ir Vydui Marijošiui. Taip pat dėkojo Jonui Jankauskui iš New Yorko, kuris sukūrė šios šventės emblemą (ji puikavosi

Buvusios Neringos „mamos“ ir savanorės švenčia Neringos gimtadienį. Iš k.: Indrė Matulaitytė, Elona Vaišnienė, Lilė Kulbienė, Vida Jankauskienė ir Josephina Senken. Reginos Kulbis nuotr.

Neringa tęsia 50-mečio šventę, ruošdama „Retro“ gimtadienio šventę, kuri vyks rugpjūčio 30–rugsėjo 2 dienomis. Ses. Ignė kviečia visus, bet ypač buvusius vadovus ir stovyklautojus (o ypač 1970-ųjų ir 80-ųjų metų) atvykti, atsinaujinti, atšvęsti Neringos 50-ąjį drauge su senais pažįstamais. Daugiau informacijos galima rasti www.neringa.org arba tiesiogiai susisiekti su ses. Igne el. paštu sesigne@gmail.com.

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

NBG!

Jaunųjų ateitininkų stovykloje nugalėjom blogį gerumu

JŪRATĖ ŽUKAUSKIENĖ

Vasara tik įpusėjusi, bet jau nemažai stovyklauta. Jaunųjų ateitininkų sąjungos stovykla vyko liepos 7-14 d. ALRKF stovyklavietėje Dainavoje. Stovyklinės dainos jau nuaidėjusios, žėruojantys laužai užgesinti, uodų įgėlimai užmiršti, lieka atnaujintos draugystės ir smagūs prisiminimai. Štai žiupsneliai įspūdžių, kas išmoka ir patirta 2019 m. JAS vasaros stovykloje.

Šios vasaros Jaunųjų ateitininkų stovyklos tema buvo Pal. Jurgio Matulaičio raginimas „Nugalėk blogį gerumu“. Tema puikiai persipynė per visas savaitės dienas, mokymą tiek stovyklautojus, tiek vadovus labiau atjausti viens kitą bei tapti geresniais. Stovykloje vaikai už nuoširdžius poelgius ir viens kitam parodytą gerumą buvo apdovanojami „super“ bilietais, o būreliai, surinkę daugiausia bilietėlių, galėjo pasirinkti laimikius.

Stovyklos kapelionas kun. Gabrielius Satkauskas iš Vilniaus nuostabiai vedavo rytines ir vakarines maldas. Jis šv. Mišių metu pamoksluose kviesdavo stovyklautojus suvaidinti šv. Rašto vaizdelius.

Kas dieną vaikų būreliai rinkosi į įvairias pamokas. Vyko kepimo, rankdarbių, gamtos mokslų, ateitininkų ideologijos, žaidimų, dainavimo, laikraščio ruošimo, sporto ir tikybos pamokos. Buvo gera matyti, kaip vaikai ne tik daug naujo išmoko, bet užmezgė tokias glaudžias draugystes, kad, stovyklai pasibaigus, nenorėjo skirtis.

Julytė Šerpitytė, kuri JAS stovykloje stovyklavo paskutinius me-

tus, taip aprašė eilinę dieną:

„Iš ryto, per pirmą pamoką mano būrelis džiaugėsi laisvalaikio. Mes kalbėjome, ilsėjome ir pynėme draugystės apyrankes. Antra pamoka buvo sportas. Aš žaidžiau krepšinį, tinklinį ir kvadratą. Ne nuostabu, kad geriau daug vandens. Trečias užsiėmimas – būrelis žaidimai. Mums reikėjo šliaužti po iš virvių sunertu 'voratinkliu', jo nepalietus. Man labai gerai sekėsi, nes esu mažo ūgio. Po muz. Dariaus Polikaičio vesto dainavimo valgėm pietus. Tada iškeliajom į kitą pusę ežero maudytis. Plaukėm, nardėm, valgėm ledus ir bendravome. Popiet, per ketvirtą pamoką, vėl daug sportavau! Mano būrelis labai laukė vakarinės programos – žaidėm 'knygnešius'. Stovyklautojai turėjo slapta nugabenti knygas į 'Lietuvą', o vadovai vaidino žandarus ir mus gaudė. Buvo labai sunku surasti, kurioje stovyklos dalyje buvo paslėpta 'Lietuva', bet suradome. Mano būrelis laimėjo – į 'Lietuvą' pernešėme daugiau kaip šimtą knygų. Nors ir pavargome, tai buvo labai smagi diena stovykloje“.

Stovyklą rengė JAS Centro valdyba, kurią sudaro Rita Bieliauskienė, Alda Polikaitienė ir Ramona Vaikutienė. Stovyklos laikraštelyje jos padėkojo visiems, prisidėjusiems prie stovyklos pasisiekimo: „Ačiū visiems stovyklautojams, vadovams, mokytojams ir štabo nariams už tokią smagią stovyklą!“ Ir priminė, ko organizato-

JAS stovykloje reikia šaltų nervų. Gytis Neverauskas stato puodukų bokštą, o jo būrelis nariai – (iš k.) Greta Malinauskaitė, Gabrielė Stasytė, Benas Unguraitis ir Goda Bilevičiūtė – užgniaužę kvapą Jūratės Žukauskienės nuotr.

Stovyklautojai rašė, kas jiems yra gerumo pavyzdys, už ką jie yra dėkingi

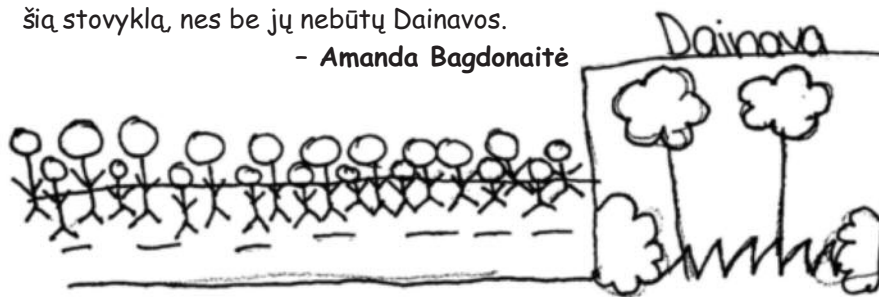

Man gerumo pavyzdys yra mano močiutė. Ji visuomet daro taip, kad man, broliui ir sesutėms būtų linksma ir smagu. Mus ragina kalbėti lietuviškai ir verda skanias vakarienes. Ji gyvena Čikagoje. Mano močiutė labai juokinga ir smagi.

- Sigita Jurgutytė

Esu dėkinga už visus vaikus, kurie atvyksta į šią stovyklą, nes be jų nebūtų Dainavos.

- Amanda Bagdonaitė

Susipažinkime su Studijų savaitgalio prelegentais

Kun. Vitalijus Kodis

Dievo tarno kun. Alfonso Lipniūno beatifikacinės bylos postulorius

ŠAAT pastangomis šį rudenį kun. Vitalijus Kodis iš Panevėžio vyskupijos atvyksta į JAV atlikti paskutiniųjų darbų tiriant kun. Alfonso Lipniūno gyvenimą, kankinystę ir patirtas malones per Die-

vo tarno užtarimą. Studijų savaitgalį kun. Kodis nušvies kun. Lipniūno, ateitininko, kartu su kun. Stasiu Yla kalėjusio Štuthofio koncentracijos stovykloje, šventumo kelią.

Ateitininkų studijų savaitgalis vyks rugpjūčio 30-rugsėjo 2 d.

ALRKF stovyklavietėje Dainavoje

Visi kviečiami dalyvauti.

Registruokitės rašydami Romai Kuprienei el. paštu: mamaroma@gmail.com

Ateitininkų šalpos fondas dosniai parėmė Studijų savaitgalio ruošą.

riai siekė: „Šių metų tema 'Nugalėk blogį gerumu' buvo parinkta tam, kad prisimintume, jog mes, ateitininkai, turime gyventi Jėzaus pavyzdžiu – dėkoti, guosti, ieškoti gėrio pasaulyje. Mes pradėjome stovyklą viens su kitu susipažindami ir ieškodami, kuo esame panašūs vienas į kitą. Pirmadienį mokėmės būti draugiški ir kovoti su patyčiomis. Antradienį daug kalbėjome apie inteligentiškumą ir kaip ugdyti šviesų galvojimą. Trečiadienį kratėmės savanaudiškumo, mokėmės būti dėkingi. Ketvirtadienį sportavome ir mokėmės gražiai pralaimėti. Penktadienio tema buvo 'Meilė gamtai ir pasauliui'. Baigėme stovyklą su šūkiu 'Būk laimingas' – net paprasčiausia šypsena gali pralinksminėti kitą žmogų.

Prisiminkime, kaip mums buvo smagu, kai kiti pastebėdavo mūsų gerumą. Pastebėkime, kai kiti daro gera ir jiems padėkokime. Prisiminkime, kad visi galime būti 'superherojai' ir galime blogį nugalėti gerumu! NBG!“ Taip linkėjo JAS centro valdybos narės jauniems stovyklautojams.

Dėkingumas yra labai svarbu. Esu dėkinga Dievui, nes jis man kiekvieną dieną duoda dovanų! Jis man davė šeimą, draugų, maisto ir dar daugiau. Ačiū tau, Dieve, už visas dovanas! Ačiū, ačiū, ačiū!

- Adelė Beleckaitė

Diplomatai padėjo gėlių ant Welles deklaracijos autorių antkapių. URM nuotr.

Prasminga tradicija – paminėti Sumner Welles deklaracijos metines

Liepos 23 d. Lietuvos, Latvijos ir Estijos diplomatai bei Jungtinio Baltijos-Amerikos nacionalinio komiteto nariai prie Sumner Welles ir Loy Henderson kapų Washingtono Rock Creek kapinėse pagerbė Sumner Welles deklaracijos autorių atminimą.

Ceremonijos metu buvo prisimintas JAV vyriausybės deklaracijos istorinis palikimas ir svarba Baltijos šalių laisvės siekiams, perskaitytas pats deklaracijos tekstas. 1940 m. liepos 23 d. laikinai einantis JAV valstybės sekretoriaus pareigas Benjamin Sumner Welles paskelbė deklaraciją, kuria JAV oficialiai pasmerkė Sovietų Sąjungos įvykdytą Baltijos šalių okupaciją ir nepripažino aneksijos Šaltojo karo metais iki pat Baltijos šalių nepriklausomybės atstatymo.

Sumner Welles deklaracijos projektą parengė Loy Henderson, tuometinis JAV Valstybės departamento Europos reikalų biuro Rytų Europos skyriaus vedėjas. Savo prisiminimuose Loy Henderson teigė, kad deklaraciją patvirtino tuometinis JAV prezidentas Franklin Roosevelt.

Loy Henderson

sekliai vykdytą Baltijos šalių okupacijos nepripažinimo politiką”, – teigė užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius.

Sumner Welles

Vilniuje liepos 18 d. taip pat buvo paminėtos Sumner Welles deklaracijos metinės. Toks minėjimas Lietuvos sostinėje organizuojamas jau keletą metų iš eilės. Renginys „Kartu tikime ‘Ačiū’ JAV!” organizuojamas skvere, esančiame tarp Baltojo tilto ir Lukiškių aikštės. Šis skveras buvo pavadintas Vašingtono aikšte 1996 metais, JAV valstybės sekretorės Madeleine Albright vizito Lietuvoje proga.

„Sumner Welles deklaracija yra puikiausias Baltijos šalių ir Jungtinių Amerikos Valstijų vienybės simbolis. JAV dėka Lietuvos trispalvė ir kitų Baltijos šalių vėliavos net penkis dešimtmečius plazdėjo JAV Valstybės departamente, pabrėždamos JAV nuosekliai vykdytą Baltijos šalių okupacijos nepripažinimo politiką”, – teigė užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius.

URM inf

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

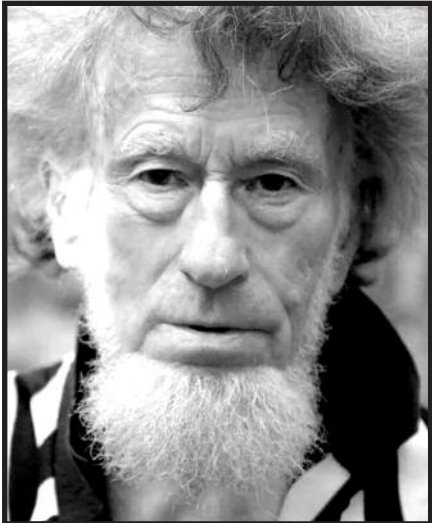
DRAUGO FONDAS • 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 •
tel: 773-585-9500 • www.draugofondas.org

Jubiliejinę Baltijos kelio dieną – naujasias Audriaus Stonio filmas

Robertas Verba

Henrikas Šablevičius

Rugpjūčio 23 diena yra žinoma ir kaip Baltijos kelio diena. Būtent šią dieną Lietuvos kino teatruose pasirodys naujasias Audriaus Stonio bei Kristinos Briedės režisuotas filmas „Laiko tiltai“, pasakojantis apie Baltijos šalių dokumentalistų kūrybą, praeinantį, bet kino juostose išsaugotą laiką.

Filmo pasirodymas kino teatruose rugpjūčio 23 dieną – simbolinis ir šio filmo kūrėjams. Filmo „Laiko tiltai“ kūrybinis pagrindas – režisierius Audrius Stonys ir prodiuseris Arūnas Matelis – 1989 metais debiutavo kine su filmu apie Baltijos kelią, kuris vėliau buvo parodytas šimtuose renginių visame pasaulyje.

Trumpametražis filmas „Baltijos kelias“ tapo šių režisierių ilgalaikio kūrybinio bendradarbiavimo pradžia. Dabar, po trisdešimties metų, jie grįžta į kino teatrus su bendru filmu „Laiko tiltai“, kurio režisierius – Audrius Stonys, o prodiuseris – Arūnas Matelis.

„Laiko tiltai“ yra pasakojimas apie Baltijos šalių kino poetus, kurių filmai – tai išsaugotas praėjęs laikas, į kurį šiandienoje tiesiame tiltus. Tai filmas apie kūrėjus, kurie nenorėjo me-

luoti, bet negalėjo sakyti tiesios – jie tik norėjo kurti filmus.

Filmo personažai – tai režisieriai iš Lietuvos, Latvijos bei Estijos: Robertas Verba, Henrikas Šablevičius, Herz Frank, Mark Soosaar ir kiti naujosios Baltijos kino bangos kūrėjai.

„Būtent jie – filmo ‘Laiko tiltai’ herojai kažkada man padėjo suprasti, kas yra dokumentinis kinas ir kodėl jam verta skirti savo gyvenimą”, – sako filmo režisierius A. Stonys.

Filmas jau pelnė pripažinimą pasaulyje, aplankė daugybę tarptautinių filmų festivalių, dalyvavo net trijose A klasės festivalių konkursinėse programose. Paskutinis laimėjimas – vienas iš svarbiausių Lietuvos 2019 metų meninių pasiekimų – pagrindinis prizas prestižiniame A klasės tarptautiniame Šanchajaus kino festivalyje.

Filmo anonsas Youtube:
<https://youtu.be/hbkTn-qZjx0>
Filmo anonsas Vimeo:
<https://vimeo.com/349624380>
Filmo anonsas atsisiųsti:
<https://we.tl/t-jFd7JZ99G0>

Studio Nominum inf.

Audrius Stonys

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos skyrius pašalintas iš ICOMOS

Vilnius (BNS) – Lietuvos skyrius pašalintas iš tarptautinės nevyriausybinių organizacijų ICOMOS, besirūpinančios paminklų ir lankytinų vietų apsauga.

Skyrius, kitaip vadinamas nacionaliniu komitetu, turės būti išregistruotas, bet turės galimybę atsikurti po kurio laiko.

„ICOMOS taryba nusprendė visam laikui panaikinti esamo jūsų pirmininkaujamo Nacionalinio komiteto tarptautinę akreditaciją“, – rašoma ICOMOS generalinio sekretoriaus Peter Phillips pasirašytame laiške organizacijos Lietuvos nacionalinio komiteto pirmininkei Marijai Nemunienei.

Laiške nedetalizuojamos visos sprendimo priežastys, tik pabrėžiama, kad atsižvelgta į Lietuvos registru centro informaciją, ICOMOS Lietuvos skyriaus generalinės asamblėjos posėdžių protokolus ir bylas, susijusias su Lietuvos skyriaus valdybos nariais.

Dokumente rašoma, kad ICOMOS gavo skundą iš narystės Lietuvos na-

cionaliniame komitete siekusių žmonių ir kitų organizacijos veikla susirūpinusių asmenų.

„Apsvarsčiusi visus turimus įrodymus valdyba nusprendė, kad yra pakankamas pagrindas daryti išvadą, jog ‘ICOMOS Lietuva’ dabartinio nacionalinio komiteto organizacija ir veikla neatitinka ICOMOS statuto, procedūrų taisyklių ir etikos principų“, – tvirtinama rašte.

ICOMOS valdyba paprašė išregistruoti „ICOMOS Lietuva“ iš juridinių asmenų registro ir nebenaudoti šio vardo oficialiam susirašinėjimui.

Tarptautinė paminklų ir lankytinų vietų apsaugos taryba (ICOMOS) yra ekspertų tinklas, veikiantis daugelyje pasaulio šalių. Jam priklauso architektai, istorikai, archeologai, meno istorikai, geografs, antropologai, inžinieriai ir miestų planuotojai.

Organizacijai priklauso daugiau nei 10 tūkst. narių 151 pasaulio šalyje, ji turi daugiau nei šimtą nacionalinių komitetų.

Lietuvoje vieši JAV generolas majoras J. Jarrard

Vilnius (KAM inf.) – Regiono saugumo problemos, dabartinių atgrasymo priemonių efektyvumas, karinio mobilumo klausimai – tokias temas aptarė laikinai krašto apsaugos viceministro pareigas einantis Vytautas Umbrasas ir į Lietuvą atvykęs Jungtinių Amerikos Valstijų sausumos pajėgų Europoje vado pavaduotojas partnerystės su JAV nacionalinėmis gvardijomis generolu majoru Joseph Jarrard.

„Jungtinių Amerikos Valstijų vaidmuo užtikrinant Baltijos jūros regiono saugumą – esminis. Remiame JAV sprendimą dislokuoti papildomus karių Lenkijoje, tačiau būtina, jog tai apimtų ne tik Lenkiją, bet ir kitas Baltijos šalis“, – pabrėžė viceministras.

Gen. mjr. J. Jerrard pasidžiaugė stipriais ir ilgalaikiais Lietuvos ir JAV ryšiais bei bendromis pastangomis stiprinant Baltijos regiono saugumą. Jo teigimu, Lietuva padarė didelę pažangą stiprinama savo gynybos pajėgumus ir JAV toliau prisidės remdama šias pastangas.

Susitikime kartu buvo aptartas ir Lietuvos karinių pajėgų bendradarbiavimas su JAV Pensilvanijos nacionaline gvardija (PANG), kuris pa-

J. Jarrard pažadėjo, kad JAV dėmesys Lietuvai nesumažės. KAM nuotr.

staraisiais metais itin sustiprėjo.

JAV išpareigojimai užtikrinti regiono saugumą, karinis buvimas ir matomumas Lietuvoje ir regione – vienas svarbiausių Lietuvos saugumo ir stabilumo garantų.

Lietuvos ir JAV bendradarbiavimas gynybos srityje sustiprėjo, kai 2017 m. sausį Lietuva ir JAV pasirašė bendradarbiavimo sutartį, primena Krašto apsaugos ministerija. Ja dar kartą patvirtintas abiejų šalių išpareigojimą dirbti kartu stiprinant NATO aljansą, didinant Europos saugumą ir kovojant su globalinėmis saugumo grėsmėmis.

Kauno paveikslų galeriją pavadins J. Mačiūno vardu

Kaunas (ELTA) – Vieno iš labiausiai šiuolaikinį meną paveikusių ir pakeitusių lietuvių, Kaune gimusio Fluxus judėjimo krikštą tėvio bei iniciatoriaus Jurgio Mačiūno, kuris labiau žinomas pasauliniame kontekste nei „savame kieme“, vardu siūloma pavadinti Nacionalinio M. K. Čiurlio-

nio muziejaus padalinį – Kauno paveikslų galeriją.

Ši Žaliakalnio papėdėje esanti galerija saugo ir eksponuoja pasaulio lietuvių dailininkų, šiuolaikinių lietuvių dailininkų, J. Mačiūno palikimą, žymių Fluxus menininkų Ay-O ir Taka-ko Saito instaliacijas.

Siūlomi kandidatai Nacionalinei premijai gauti

Vilnius (ELTA) – Lietuvos nacionalinių kultūros ir meno premijų komisija priima siūlymus dėl kandidatų gauti Lietuvos nacionalinę kultūros ir meno premiją, praneša Kultūros ministerija.

Lietuvos nacionalinėmis kultūros ir meno premijomis įvertinami reikšmingiausi kultūros ir meno kūriniai, Lietuvos ir Pasaulio lietuvių bendruomenės kūrėjų sukurti per pastaruosius septynerius metus, taip pat kūriniai, sukurti per visą gyvenimą.

Vienas juridinis asmuo kultūros ir

meno premijai gauti gali siūlyti vieną kūrėją ar kultūros ir meno kūrėjų kolektyvą – už reikšmingiausius kūrinius, sukurtus per pastaruosius 7 metus, ir vieną kūrėją – už kūrinius, kaip ilgametį kūrėjo kūrybinį indėlį į kultūrą ir meną.

Kasmet skiriamos premijos yra 800 bazinių socialinių išmokų dydžio – tai sudaro 30,4 tūkst. eurų. Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijų laureatų diplomai bus įteikti Lietuvos valstybės atkūrimo dienos proga.

ES padavė Vengriją į teismą dėl migracijos įstatymo

Briuselis (BNS) – Europos Sąjunga (ES) kreipėsi į bloko aukščiausios instancijos teismą dėl Vengrijoje priimto kontroversiško įstatymo, draudžiančio padėti migrantams.

Europos Komisija (EK) – Bendrijos pagrindinė vykdomosios valdžios institucija – savo pareiškime nurodė, kad nusprendė kreiptis į Liuksemburge išikūrusį teismą dėl Budapešto priimto „teisės akto, kriminalizuojančio veiksmus, turinčius palengvinti prieglobsčio prašymų teikimą, ir dar labiau suvaržančio teisę prašyti prieglobsčio“.

EK ne kartą ginčijosi su Vengrijos ministro pirmininko Viktor Orban vyriausybė, ypač nuo migracijos krizės pradžios 2015 metais. Vėliausi nesutarimai kilo skambant nuogastavimams, kad Vengrijos, Lenkijos ir kitos posovietinės Rytų Europos šalys nusigrėžia

nuo ES demokratinių vertybių.

Anksčiau Komisija nelegaliais pavadino pernai priimtus įstatymus, kuriuose numatyta iki vienerių metų laisvės atėmimo bausmė už pagalbą Vengrijos sieną neteisėtai kertantiems asmenims.

Šie teisės aktai buvo praminti „Sustabdyti Sorosą“ (Stop Soros), nes V. Orban vyriausybė vengrų kilmės JAV milijardierių George Soros kaltina skatinant migraciją į Europą.

EK taip pat apskundė Budapešto sprendimą neišduoti maisto migrantams, sulaikytiems Serbijos pasienyje esančiose tranzito zonose.

Vengrijai išsiųstame oficialiame išpėjime Briuselis pabrėžė, kad tokios sulaikymo sąlygos „prieštarauja esminėms sąlygoms“, numatytoms ES įstatymų, įskaitant bloko pagrindinių teisių chartiją.

JAV skyrė „Facebook“ 5 mlrd. JAV dolerių baudą

Palo Alto (ELTA) – JAV reguliacinės institucijos skyrė „Facebook“ rekordinę 5 mlrd. JAV dolerių baudą dėl privatumo pažeidimų ir pareikalavo atnaujinti privatumo kontrolę bei labiau prižiūrėti savo socialinį tinklą.

Tai yra didžiausia kada nors imonei už vartotojų privatumo pažeidimus skirta bauda ir viena iš didžiausių sankcijų, kurias JAV vyriausybė kada nors pritaikė už bet kokią pažeidimą.

Federalinės prekybos komisijos (FTC) pirmininkas Joe Simons sakė, kad nuobauda buvo tinkama spręsti problemoms, susijusioms su „Face-

book“ piktnaudžiavimu asmenine vartotojų informacija.

Pagal susitarimą „Facebook“ generalinis direktorius ir darbuotojai turės pateikti FTC ketvirčio ataskaitas apie bendrovės privatumo programą.

„Facebook“ taip pat turės atlikti kiekvieno savo naujo ar modifikuoto produkto, paslaugos ar praktikos privatumo peržiūrą prieš ją įgyvendinant, įskaitant nemokamų tekstinių pranešimų ir pokalbių programėles, skirtos išmaniesiems telefonams „WhatsApp“, ir nuotraukų bei kitokio vaizdinio turinio dalinimosi socialinio tinklo „Instagram“ paslaugas.

Škotija nori referendumo dėl nepriklausomybės

Londonas (ELTA) – Škotijos vyriausybės vadovė Nicola Sturgeon pareiškė, kad tęs pasirengimą referendumui dėl regiono nepriklausomybės, nes naujojo Didžiosios Britanijos premjero Boris Johnson planai dėl „Brexit“ kelia grėsmę Škotijos ekonomikai.

N. Sturgeon laiške B. Johnson rašė: „Dabar – labiau nei kada nors

anksčiau – yra būtina, kad mes Škotijoje turėtume alternatyvą“. Jos vyriausybė toliau sieks, kad piliečiai turėtų pasirinkimą, kad Škotija taptų nepriklausoma šalis. Po vasaros atostogų parlamentas Edinburge svarstys tolesnius veiksmus.

Per „Brexit“ referendumą 2016 metų birželį dauguma škotų balsavo už Jungtinės Karalystės pasilikimą ES.

Rusija konservuoja AE statybą Kaliningrade

Kaliningradas (Verslo žinios) – „Rosenergoatom“ skelbia, kad 2019 m. Baltijos atominės elektrinės statybos Nemuno kairiajame krante konservavimo darbams skirs beveik 0,5 mlrd. RUB.

Konservavimo darbai turi būti atlikti iki šių metų pabaigos.

Dokumentuose nurodoma, kad statybos pristabdomos, kol nebus pri-

imtas sprendimas pritaikyti objektą ūkinei veiklai.

Rusijos Kaliningrado srityje, atominės elektrinės statybos buvo iškilmingai pradėtos 2010 m. Tuomet planuota, kad Baltijos AE bus sumontuoti du 2.300 megavatų bendro galingumo energobloakai. Palyginti, baigiamos statyti Astravo AE Baltarusijoje 2 bloku galia – 2.400 megavatų.

Vokietija sugrąžino nacių pavogtą paveikslą

Florencija (ELTA) – Vokietijos užsienio reikalų ministras Heiko Maas apsilankė Florencijoje ir grąžino paveikslą, kurį Antrojo pasaulinio karo metu pavogė nacių kariuomenė.

Į galeriją Florencijoje sugrąžintas olandų tapytojo Jan van Huysum (1682–1749) darbas „Vaza su gėlėmis“, kuris šiaip jau yra Uffizi galerijos kolekcijos dalis, bet nuo 1944 m. buvo laikomas dingusiu.

Paveikslas „Vaza su gėlėmis“ Vokietijoje staiga atsirado 1991 metais, kai viena vokiečių šeima, teigusi, kad paveikslą įgijo teisėtai, bandė jį parduoti aukcione.

Italijos ir Vokietijos vyriausybės atstovai nuo to laiko bendradarbiavo, kad dingusį paveikslą sugrąžintų į Uf-

Vokietija grąžino paveikslą, kurį buvo pavogę naciai. ELTA nuotr.

fizi galeriją.

Šio eksponato vertė nėra žinoma, bet J. van Huysum yra laikomas natūrmortų meistras.

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

Metai iki Tokijo olimpinių žaidynių: normatyvus įvykdė septyni Lietuvos sportininkai

Iki 32-ųjų vasaros olimpinių žaidynių lieka metai. 2020-ųjų metų liepos 24-ąją Japonijos sostinėje Tokijuje įvyks iškilminga svarbiausio pasaulio sporto renginio atidarymo ceremonija. Olimpinės žaidynės tęsis iki 2020-ųjų rugpjūčio 9 dienos.

Per 17 dienų stipriausi pasaulio sportininkai išsidalins 339 medalių komplektus. Iš viso bus varžomasi 33-ose sporto šakose, penkios iš jų – naujos olimpiniam sąrašui: karatė, banglentės, riedlentės, beisbolas/softbolas ir sportinis laipiojimas. Oficialią Tokijo olimpinių žaidynių programą 2017 m. birželio 9 d. patvirtino Tarptautinio olimpinio komiteto (TOK) valdyba. TOK prezidentas Thomas Bach tuomet pabrėžė, jog Tokijo olimpinės žaidynės siekiama padaryti „arčiau miesto ir jaunimo“, taip pat – padidinti žaidynėse dalyvaujančių moterų sportininkų skaičių. Iš viso Tokijuje dalyvaus 11 090 atletų, dauguma jų dar siekia bilieto į žaidynes. Šiuo metu olimpinių žaidynių normatyvus įvyk-

Olimpinių žaidynių normatyvus įvykdė Lietuvos sportininkai.

dė septyni Lietuvos sportininkai. Palyginimui, likus metams iki Rio de Janeiro olimpinių žaidynių, olimpinis normatyvus buvo įveikęs 21 sportininkas iš Lietuvos. Tai įtakojo kitokia atrankos sistema bei tuo metu jau įvykę daugelio sporto šakų pasaulio čempionatai. „Tokijo olimpinių žaidynių laikrodžio dūžius pasitinkame su dviprasmiškais jausmais. Patyrę mūsų talentai ir bundanti nauja karta įkvepia, bet bendri Lietuvos sporto rezultatai kelia nerimą. Šis olimpinis ciklas yra vienas sudėtingiausių Lietuvai, pradedant kelis metus trukusia nežinomybe dėl centralizuoto sportininkų ruošimo, baigiant aukštumas pasiekusių atletų pasitraukimu iš aktyvaus sporto. Tad likę, paskutiniai, metai iki olimpinių žaidynių yra bene didžiausias iššūkis Lietuvos olimpinei šeimai – privalėsime pranokti patys save, laukia rimti darbai“, – situaciją apibūdino Lietuvos tautinio olimpinio komiteto prezidentė Daina Gudzi- nevičiūtė.

- Lietuvos sportininkai, įvykdę Tokijo olimpinių žaidynių normatyvus:**
- Živilė Vaiciukevičiūtė** – lengvoji atletika, 20 km sportinis ėjimas (1 val. 29 min. 48 sek. – įvykdytas normatyvas)
 - Diana Zagainova** – lengvoji atletika, trišuolis (14,43 m. – įvykdytas normatyvas ir naujas Lietuvos rekordas)
 - Andrius Gudžius** – lengvoji atletika, disko metimas (66,01 m. – įvykdytas normatyvas)
 - Andrius Šidlauskas** – plaukimas, 100 m krūtinė (59,90 sek. – įvykdytas A normatyvas)
 - Danas Rapšys** – plaukimas, 200 m laisvuju stiliumi (1 min. 46,71 sek. – įvykdytas A normatyvas)
 - Laura Asadauskaitė-Zadneprovskienė** – šiuolaikinė penkiakovė (1 vieta pasaulio taurės finale)
 - Viktorija Andrulytė** – buriavimas, „Laser Radial“ klasė (teisė dalyvauti olimpinėse žaidynėse iškovota pasaulio čempionate).

NBA mokosi tarti lietuvių pavardę

„Ignas Bra... Braz... Brazdeikis“ – neužtikrintai suriko Las Vegas „Thomas & Mack Center“ arenos pranešėjas, po vieno iš daugybės taiklių metimų, kurie vėliau statistikos protokole virto 30 taškų. „Brazdeikis? Jis iš kur? Slovėnijos?“ – ėmė diskutuoti du JAV žurnalistai, prisiminę 47-ąją New Yorko „Knicks“ šaukimą. Jis iš Lietuvos. Su didžiuliu noru atstovauti Lietuvos krepšinio rinktinei, bet su Kanados pasu kışenėje. Tai Ignas Brazdeikis – intriguojantis Lietuvos krepšinio talentas, kuris iki šiol didžiulę mįslę ir Lietuvos

krepšinio sirgaliams. „Labas!“ – lietuviškai sveikinosi I. Brazdeikis, po savo rekordinio 30 taškų pasirodymo antrosiose NBA vasaros lygos rungtynėse. I. Brazdeikis mokė NBA pasaulį tarti jo vardą. Iš pradžių kikenę iš rungtynių pranešėjo kančių tariant Brazdeikio pavardę, vėliau Las Vegas „Thomas & Mack Center“ arenoje surinkę žiūrovai su pasimėgavimu ėmė vis dažniau išrėkti lietuvių vardo trumpinį „Iggy“. Komiškai atrode firminiais jau tapę I. Brazdeikio gestai – rankų kėlimas į viršų po taiklaus triušio ir bicepso spaudimas po dvitaškio su pražanga, vėliau austruoliams kėlė malonią šypseną.

I. Brazdeikis – intriguojantis Lietuvos krepšinio talentas.

Netikėtas Lietuvos ledo ritulininko karjeros posūkis

17-metis Lietuvos ledo ritulininkas Kristupas Blažys pasitiks antrąjį sezoną už Atlanto. Pernai JAV rungtyniaavęs puolėjas nusprendė toliau žaisti jaunimo lygoje „USPHL Premier“. Tiesa, praėjusį sezoną „DME Swamp Rabbits“ gretose praleidęs K. Blažys nusprendė pakeisti komandą. Jis persikėlė į buvusių varžovų gretas Floridos divizione – Floridos „Eels“. „Ritulus ir pasaulis apvalus. Sakiau, kad į ‘Eels’ gyvenime nevažiuočiau, bet situacija pasikeitė. Šiomet skyriau prioritetą mokyklai, nes reikia pabaigti 12 klasių. ‘Eel’ pasiūlė gerą privačią mokyklą bei treniruotes už tikrai gerą kainą, ką JAV surasti labai sunku. Praėjusį sezoną ‘Eels’ buvo ar-

šiausi mūsų konkurentai. Rungtynės prieš juos visada būdavo principinės, jose netrūkdavo kietos fizinės kovos bei kalbų tiek aikštėje, tiek už jos ribų“, – pasakojo K. Blažys. Praėjusį sezoną „USPHL Premier“ lygoje lietuvis per 35 rungtynes ėmušė 1 įvartį ir atliko 4 rezultatyvius perdavimus. 5 rungtynes jis sužaidė ir žemesnėje – „USPHL Elite“ – lygoje, kurioje per 5 rungtynes pelnė 4 įvarčius bei pridėjo 2 rezultatyvius perdavimus. Daugelis lietuvių, žaidžiančių „USPHL Premier“, kviečiami į šalies jaunimo (iki 20 metų) ar bent jaunių (iki 18 metų) rinktines. K. Blažys pernai taip pat buvo pakviestas į pirmąją stovyklą, bet joje lietuviui ne viskas klostėsi pagal planą.

J. Valančiūnui kitas NBA sezonas gali tapti rekordiniu

NBA apžvalgininkai po truputį braižo būsimo sezono kontūrus, o Jonui Valančiūnui prognozuojamas rekordinis minučių skaičius jo karjeroje. Artėjančiame sezone Memphis „Grizzlies“ vidurio puolėjas gali vidutiniškai per rungtynes praleisti po 30 minučių. Iki šiol 27-erių lietuvis daugiausiai NBA reguliariajame sezone vidutiniškai praleido 2013–2014 metų sezone, kuomet žaidė po 28,2 minutes.

Vis tik pagal prognozes J. Valančiūnas nebus daugiausiai minučių aikštėlėje gaunantis krepšininkas. Numatoma, kad po 31 minutę turėtų žaisti kitas „Grizzlies“ aukštaūgis Jaren Jackson. Vasario mėnesį iš Toronto „Raptors“ į Memphis komandą išmainytas J. Valančiūnas naujoje savo komandoje spėjo sužaisti 19 rungtynių. Jose lietuvis aikštėje praleisdavo 27,7 minutes, pelnydavo 19,9 taško ir atkovodavo 10,2 kamuolio.

NUŠVITO IŠEIVIŠKI HORIZONTAI

Po metų sugrįžus į Vilnių: viešnagės išpūdžiai (3)

Kunigas Antanas Saulaitis SJ – ne tik puikus sielovadininkas, bet ir įdomus kolekcininkas. Jo naujoji knyga paremta ilgai rinktais eksponatais.

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Virtualioje erdvėje užtikau labai įdomią statistiką – pasirodo, jog knygų skaitymas gali pridėti net dvejus papildomus gyvenimo metus. Yale universiteto psichologijos profesorė Becca R. Levy su kolegomis analizavo 12 metų trukusio tyrimo duomenis, kuriame dalyvavo daugiau nei 3,6 tūkst. 50 metų ir vyresnių asmenų. Nustatytas įdomus ryšys – kuo daugiau žmogus skaitydavo knygų, tuo ilgiau gyvendavo. Apskaičiuota, kad vyresni asmenys, kurie per savaitę skaitymui skirdavo 3,5 valandos, turėjo 17 proc. tikimybę prailginti savo gyvenimą dar dvylika metų, o daugiau nei 3,5 valandos skaitytę senjorai – net 23 proc. Knygų mėgėjai vidutiniškai išgyvendavo dvejais metais ilgiau nei neskaitantys asmenys. Pastebėta, kad daugiausia knygas skaitė moterys, išsilavinę ir pasiturintys asmenys. Nors žurnalus ir laikraščius skaitė tiriamieji taip pat gyvendavo ilgiau nei išvis neskaitantys žmonės, knygų poveikis buvo stipresnis. Neaišku, kodėl knygos turi tokią didelę įtaką mūsų ilgaamžiškumui, tačiau mokslininkai spėja, kad skaitymas teigiamai veikia mūsų smegenis.

Žodžiu, esu pasiruošęs išgyventi iki šimto metų laikydamas rankoje knygą!

Rengėjai – aiškiaregiai!

Mano kasdieniniai apsilankymai Villniaus knygų mugėje toli gražu nebuvo vien darbiniai, nors tolima kelionė į „Litexpo“ rūmus ir vargino. Atrodo, kad mugės rengėjai moka skaityti lankytojų mintis, nes trečiajai mugės dienai, šeštadieniui, jie davė vardą „nekasdieniniai pasimatymai“. Iš ryto, 11 valandą, tuo pačiu laiku vyko du renginiai, patekę į mano akiraitį. Kažkada Čikagos apylinkėse gyvenusio Giedriaus Drukteinio knygos „Žmonės ir kompanijos: 50 sėkmės istorijų“ sutiktuves vyko bendraujant su autoriumi per Skype (Lietuvoje tai vadinama „vaizdo konferencija“), tad pasirinkau kitą renginį. Buvo pristatomas išeivio fotografo Kazio Daugėlos kūrybos albumas „Vaizdai ir veidai“. Šio fotografo-inžinieriaus-rangovo biografija – itin spalvinga. JAV jis gyveno nuo 1949 metų, jo nuotraukos dažnai puošdavo „Draugo“ puslapius. Albumo sudarytojas Antanas Skaistgiris šiltai ir betarpiškai pasakojo apie fotografa – savo giminaitį K. Daugėlą, o fotografijos istorikė Margarita Matulytė vaizdžiai vertino jo palikimą. Po sutiktuvių sulaukiau dvi gubos dovanos iš albumo leidėjos, populiarių varžytinių namų „Vilniaus aukciono“ savininkės menotyrininkės Simonos Makselienės – ji ne tik įteikė man albumo egzempliorių, bet ir pakvietė į K. Daugėlos parodos atidarymą savo galerijoje. Abi dova-

nas priėmiau su didžiausiu dėkingumu – ištis „nekasdieninis pasimatymas“.

Kitas susitikimas – kulinarinis. Jolitos Bernotienės ir Rasos Leonavičiūtės knygos „Karalienės Bonos virtuvė“ pristatymas (juk Milano hercogo Gian Galeazzo Sforza dukterį irgi galime priskirti prie emigrantų!). Salė – sausakimša. Net neįsivaizduoju, kiek joje buvo sėdimų vietų (gal porą šimtų?), bet visiems norintiems neužteko, daugeliui entuziastų teko pastovėti salės gale. Žurnalistas Vytautas Radzevičius taip šmaikščiai pravedė visą renginį, kad po sutiktuvių visi išskubėjo į leidėjos – „Aukso žuvis“ – stendą ir akimirksniu išpirkė likusias knygas.

Itin šiltas ir jaudinantis buvo literatūrinis susitikimas pavadintas „Lietuvos žydų literatūros kelias: Grigorijui Kanovičiui – 90“. Vedantysis – literatūrologas Virginijus Gasiliūnas – žmogus, kuriam žodžių kišenėje nereikia ieškoti. Viskas vyko taip šventiškai, tarsi čia, salėje, tarp savo draugų ir gerbėjų sėdėtų pats G. Kanovičius. Ne, jo nebuvo, jis liko savo namuose Izraelyje, bet šeimai atstovavo jo du šaunūs sūnūs – Dmitrijus ir Sergejus. Jaudino jų pasakojimai švaria lietuvių kalba, malonu buvo matyti susirinkusius ne tik lietuvius – G. Kanovičiaus kūrybos gerbėjus, net ir Lietuvos žydus – tuos kažkada buvusios gausios bendruomenės palikuonis, „paskutinius mohikanus“. Galimybė asmeniškai susipažinti su rašytojo su sūnumis Dima (iš Izraelio) ir Serioža (iš Kanados) – tai ištis buvo dar vienas „nekasdieninis pasimatymas“, kurį man ir kitiems padovanojo Knygų mugės rengėjai.

Tik pasibaigus G. Kanovičiaus pagerbimui „nu-

skridau“ į kitą konferencijų salę, kur vyko Gražinos Sviderskytės dokumentinės istorinės monografijos „Lituanica. Nematoma pusė“ sutiktuves. Ši knyga dabar guli ant mano rašomojo stalo ir laukia platesnio aptarimo „Draugo“ puslapiuose.

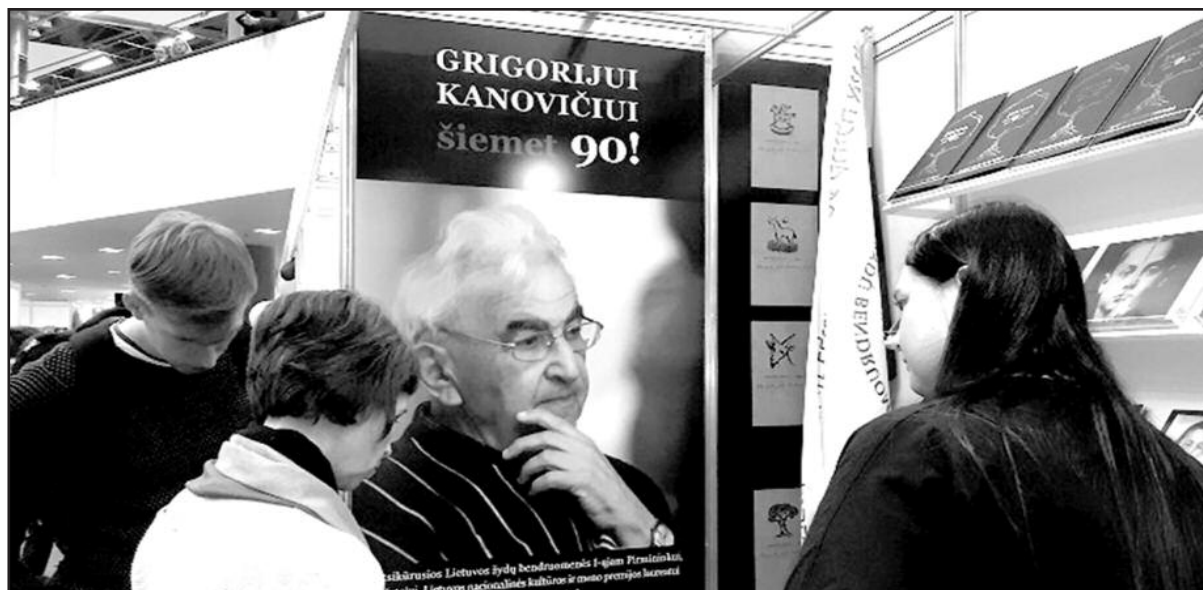
Tuo pačiu metu vyko Kanados lietuvių Antano Šileikos knygos „Laikiniai jūs“ (leidykla „Baltos lankos“) sutiktuves. Bet, kaip žinia, nesusidvejinsi, mugėje tenka rinktis beveik kiekviename žingsnyje. Nesuspėjau ir į Tomo Venclovos knygos „Lietuvos istorija visiems“ sutiktuves penktadienį, nei į anglų k. profesorės New Jersey Laimos Vincės knygos „Tai mano dangus“ pristatymą.

Diena buvo ilga, bet kaip galėjau išvažiuoti nesulaukęs galimybės dalyvauti tėvo Antano Saulaičio SJ knygos „Misijų stotelės. Lietuvių misionierių šimtmečių kelias. Antano Saulaičio SJ kolekcija“ sutiktuves? O jos vyko visai vakare, 8 valandą. Dalyvavo knygos sudarytoja Alina Pavasarytė, savo mintimis dalijosi Sigita Maslauskaitė-Mažylienė ir Eglė Andrejevaitė, o Antanas atsiskleidė iki šiol mažai žinoma savo asmenybės puse – kolekcionavimo pomėgiu. Kaip tik tuo metu Bažnytinio paveldo muziejuje vyko ir jo įdomaus rinkinio, suguldyto šį šią knygą, paroda.

Pasisekė – po visos dienos „maitinimosi“ knygomis, išalkusį ir pavargusį namo mane pristatė kaulietis leidėjas Renaldas Stauskas, kuris mugėje nuo ankstyvo ryto platino solidų savo išleistą albumą „Valstybė – Lietuva. Sostinė – Vilnius“.

Oficialus spaudos pažymėjimas suteikė man galimybę visas dienas dairytis po „Litexpo“ rūmų sales.

Rašytojui Grigorijui Kanovičiui – 90!

Raimundo Mariaus Lapo asmeninio albumo nuotr.

Antanas Skaisgirys – neeilinis žmogus, knygos „Kazys Daugėla: Vaizdai ir veidai“ sudarytojas.

Ką siūlo „mano“ leidykla

Apie leidyklą „Lapas“, įsikūrusią A. Vivulskio gatvėje Vilniuje, jau buvau girdėjęs pernai. Turėjau jų išleistą įdomią Marijos Drėmaitės knygą „Progreso meteoras. Modernizacija ir pramonės architektūra Lietuvoje 1920–1940 m.“, kurios laida buvo greitai išparduota. Jau tuomet pagalvojau, kad energinga leidyklos komanda surado galbūt dar neužpildytą nišą... „Lapas“ praturtina skaitytojų intelektą. Jie leidžia itin vertingas autorines architektūros ir meno knygas. Leidykla daug dėmesio skiria ne tik turiniui, bet ir formai – kiekvieną knygą traktuoja kaip daiktą, dizaino objektą, praturtinantį aplinką. Mugės metu buvo progos susipažinti su leidyklos naujiena – Tomo Vaisetos knyga „Vasarnamis: Vilniaus psichiatrinės ligoninės socialinė istorija 1940–1990“. „Lapas“ taipogi pakvietė spausdinto lietuviško žodžio mylėtojus į rašytojos Gabijos Grušaitės romano „Stasys Šaltoka: vieneri metai“ (ir jo vertimo „Cold East“) sutiktuves. Romanas spalvingas. Stasys Šaltoka savo 29-ojo gimtadienio rytą pabunda New Yorke su nepažįstama moterimi lovoje ir supranta, kad jo gyvenimas gerai atrodo tik per *Instagram* filtrus... Štai tokias originalias knygas leidžia „mano“ vardo leidykla.

Dėl to, kad ne man priklauso „Lapo“ vardo leidykla, neliūdžiu. Mat anapus Aušros Vartų šventyklos yra maža gatvelė, kurią aš su žmona paslapčia „pasisavinome“. Nelabai išvaizdi ir nelabai romantiška gatvelė, pavadinta „Lapų“ vardu. Šis vardas jau seniai, niekas jo nepakeitė, tik rusiška lentelė su užrašu „ланы“ nuimta. Ir štai dabar – naujas atradimas: pasirodo, gatvelė ne tokia jau „užkampinė“, joje yra leidykla! „Mažosios leidyklos“ (Lapų 8-6) įkūrėja ir savininkė – žurnalistė Inga Liutkevičienė. Jaukiame jos bute praleidome gerą valandą – prisiminėme seną pažintį, kuri tęsiasi dar nuo tų laikų, kai „Draugo“ puslapiuose recenzavau jos išleistą Neringos Jonušaitės knygą „Neringos kavinė: Sugrįžimas į legendą“.

Daug kalbėjome ir apie Lietuvoje gimusį, New Yorke dirbantį garsųjį kineziterapeutą Samuelį Tacą. 2014 m. jų dviejų kartu parašyta ir 2014 m. išleista knyga „Kūno derinimas: malonus gyvenimas be vaistų“ tapo bestselleriu. Inga atskleidė, kad tarp Samuelio pacientų – daug įžymybių – pradedant kompozitoriumi Andrew Lloyd Webber ir violončelininku Mstislavu Rostropovičiumi, baigiant beisbolo žvaigždę Mookie Wilson ir roko dainininku Lou Reed... Apie Tacą rašė „The New York Times“ ir „The Wall Street

Journal“. Gydytojas kineziterapeutas yra taipogi pagarsėjęs meno kolekcininkas. Jo Chaimo Soutino tapybos rinkinys – geriausias pasaulyje. Jis aktyviai renka ir kitų litvakų – Michel Kikoėne, Pinchus Krémėgne, Ossip Zadkine, Jacques Lipchitz – kūrybinį palikimą.

Ką gi – jei amerikiečiai tvirtina, jog „good things come in small packages“, aš galiu konstatuoti, jog bestselleriai gali gimti neišvaizdžioje Lapų gatvelėje Vilniuje! Juk čia, Lapų gatvėje, gimė ir dar vienas bestselleris – pačios Ingos knyga „Dėja vū: Vilnius 1974–1990“.

Sekmadienis – ne išimtis

Tikiu, kad Pasaulio Sutvėrėjas nespūkyko, jog sekmadienio rytą nedalyvavau pamaldose kaimynystėje esančioje Evangelikų liuteronų bažnyčioje, o iškart išskubėjau į mugę. Laukė įvairūs susitikimai su bičiuliais, knygų autoriais, leidėjais. Net nepastebėjau, kaip išmušė 1 valanda, kai turėjo prasidėti Jurgos ir Pauliaus Jurkevičių knygos „Romanas su Italija“ sutiktuves. Ši profesionalių žurnalistų, dirbančių Romoje, pora Lietuvoje labai populiari, kaip ir jų knygos bei straipsniai. Minioje juos išskirsi tuoj pat – spindintys, elegantiški, rafinuoti. Kosmopolitai iš didžiosios raidės. O vėliau perskaitęs jų knygą supratau, jog ką tik atradau tikrą tiramisu skonį!

Kitas sustojimas – Nerijaus Šepečio ir Giedrės Jankevičiūtės knygos „Pasakojimas tęsiasi: Modernizacijos traukinys. Lietuvos šimtmetis 1918–2018“ pristatymas. Autoriams atstovavo Nerijus. Valstybės šimtmečio aki-vaizdoje sustiprėjo pastangos susieti dabartį su praeitimi, suteikti šiuolaikinio žmogaus vaizduotei peno ir žinių, kurie leistų pilniau, gyviau ir giliau suvokti praėjusio šimtmečio Lietuvos gyvenimą, jo lūžius, pasiekimus ir praradimus. Paradoksali: iki šiol nebuvo jokios istorinės sintezės, kuri padėtų aprėpti minėtą laikotarpį kaip įvairialypį ir dinamišką istorijos tarpsnį, aktyviai tebeveikiantį mūsų tikrovę. Būtent tokią spragą sėkmingai užpildė šis vertingas esė rinkinys. Jo autoriai – 23 Lietuvos ir užsienio specialistai, daugiausia istorikai ir menotyrininkai. Ačiū Vilniaus dailės akademijos leidyklos vadovui Mariui Iršėnui už dar vienos vertingos knygos išleidimą.

Esu labai laimingas, kad jau pirmoje stotelėje sugebėjau išokti į Knygų mugės traukinį. Tačiau mano viešnagės karavanas dar tik pajudėjo.

Bus daugiau

Formula Drift varžybose įtampa didėja

Pergalę šventė lenkas Piotr Wiecek.

AMANDAS RAGAUSKAS

Po šešių savačių pertraukos Formula Drift (FD) varžybų dalyviai vėl sėdo prie vairo. Penktojo sezono etapo varžybos vyko liepos 19–20 d. Monroe, Washington.

Pirmąją dieną, penktadienį, kaip įprasta, vyko atkrentamosios varžybos, kurias laimėjo jau treči metai sėkmingai FD runtyniaujantis lenkas Pietr Wiecek, o antrą vietą užėmė jo komandos draugas, 2017 ir 2018 m. FD čempionas, airis James Dean. Varžybų lyderiai, norvegas Fredric Aasbo ir lietuvis Aurimas Bakchis turėjo tenkintis atitinkamai 18-ta ir 13-ta vietomis. Jeigu Aurimui 13-ta vieta šį kartą buvo sėkminga, nes pagrindinėms šeštadienio varžyboms jis pateko į palankią varžybų dalyvių grupę, tai Fredric 1/16 finalo teko grumtis su James Dean. Dvikovą laimėjo airis. Aurimui atsirado puiki proga vėl išitvirtinti pirmoje vietoje, deja sėkmė nuo jo nusisuko. 1/32 finalo įveikus lygos naujoką amerikietį Dirk Stratton, automobilį teko skubiai remontuoti.

Vėliau interviu su varžybų ko-

mentatorių pagalbininke Lorett jis prisipažino, kad papildoma įtampa paveikė budrumą ir 1/16 finalo sekdamas savo treniruočių kolegą japoną Daijirō Yoshihara, padarė grubią klaidą. Nors antras važiavimas buvo nepriekaištingas, pergalė atiteko japonui.

Monroe etapo varžybos buvo labai įdomios. Kovotojo charakterį parodė lygos naujokas Dylan Hughes, kuris suklupo tik prieš tris kartus FD čempioną Chris Forsberg. Chris Forsberg, pralaimėjęs pusfinalyje James Dean susikeitė su airiu vietomis turnyro lentelėje. Ryan Tuerck, pralaimėjęs 1/16 finalo dvikovą jau minėtam Dylan Hughes iš trečios vietos smuktelėjo į šeštą vietą.

Penktą FD etapą laimėjo lenkas Piotr Wiecek, antras buvo airis James Dean, trečias – japonas, lygos veteranas Daijirō Yoshihara.

Varžybose pirmauja norvegas Fredric Aasbo (328 taškai) ir Aurimas Bakchis (326 taškai). Jiems ant kulnų lipa lenkas Piotr Wiecek (312 taškų), airis James Dean (306 taškai) bei amerikietis Chris Forsberg (302 taškai).

Kitas FD etapas vyks rugpjūčio 9–10 d. St. Louis, Missouri.

Aurimo klaida Monroe 1/16 finalo. Sekdamas Daijirō Yoshihara neišlaikė reikiamo atstumo ir ištūmė jį iš trasos.

Penkto etapo prizininkai (iš k.): airis James Dean – antra vieta, lenkas Piotr Wiecek – pirmą vietą, japonas Daijirō Yoshihara – trečia vieta.

FD internetinės svetainės nuotraukos

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Manitowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

Darius Bliznikas MD SC
Ear, Nose and Throat • Allergy

7110 West 127th st. Ste 210 708-586-2212
Palos Heights IL 60463 www.palosent.com

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elmhurst: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
Libertyville: 847-984-2500
www.illinoispain.com

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69 th St., Chicago, IL
5706 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
963 N. 129th Infantry Dr. #110
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. SIMONA ŽILIŪTĖ
Dantų gydytoja
nuo š. m. rugpjūčio 1 d. perėmė
dr. Petreikytės kabinetą. Laukiami ir
seni, ir nauji pacientai.
9055 S. Roberts Road,
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJASKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
11739 Southwest Hwy,
Palos Hts, IL 60463
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

DR. DAIVA BIDVA
Dantų gydytoja
950 York rd. #110
Hinsdale, IL 60521
Tel. 708-485-2828

SKELBIMAI
773-585-9500

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas • TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

REMKIME DRAUGO FONDĄ
Nuo 1992 metų Draugo fon-
das padeda išlaikyti mūsų lie-
tuvišką, katalikišką „Draugo“
laikraštį. Prisiminkite Draugo
fondą savo testamente. Kele-
tas stambesnių palikimų už-
tikrins „Draugo“ laikraščio gy-
vavimą daugelį metų!
www.draugofondas.org

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę – www.racinebakery.com

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

**PADEDA ME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus
Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Siūlome pigiausias skrydžius visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ
VYTIS TOURS

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2019 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus 2019 m.
Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite
www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas
Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

LOT Lufthansa SAS FINNAIR KLM

doleris.com
tickets@doleris.com
1-800-514-9989
PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

15-os advokatų komanda | Ilgametė patirtis | Lietuviškai kalbantys profesionalai

Nekilnojamas turtas

—

Įmonių ir komercinė teisė

—

Paveldėjimo teisė JAV ir Lietuvoje

—

Atstovavimas teismuose

—

One North Franklin, Suite 1200
Chicago, IL 60606
Fax: (312) 540 1162
www.boodlaw.com

BoodelL & Domanskis, LLC

Adomas Siudika

Teisininkas

(312) 938-4909

asiudika@boodlaw.com

Audra P. Karalius

Advokatė

(312) 219-8540

akaralius@boodlaw.com

A. Rimas Domanskis

Advokatas

(312) 540-1075

domanskis@boodlaw.com

Dainius R. Dumbrys

Advokatas

(312) 938-4905

ddumbrys@boodlaw.com

REAL ESTATE

FIRST RATE
REAL ESTATE

4545 W. 67th Street
Chicago, Illinois 60629
Bus: 773-767-2400
Cell: 312-805-4851
Fax: 773-767-9886
E-mail: ausra.padalino@gmail.com

Ausra Kriščiūnaitė Padalino
Broker/savininkė

Kalbame lietuviškai, ispaniškai, angliškai

 Patirtis – daugiau nei 35-eri metai

Pasaulio lietuvių centre Lemonte parduodamas vieno miegamojo „Condo“. Butas labai šviesus, saulėtas, šalia puikūs pasi-vaikščiavimo takai, yra vienos mašinos sto-vėjimo aikštelė, gyventojams suteikiama galimybė auginti savo daržoves viešame darže. **Kaina \$105,000.**
Adresas:14915 E 127th St.,
Lemont, IL 60439

PERSPEKTYVUS namų, butų, žemės, verslo, investicijų
PIRKIMAS, PARDAVIMAS, FINANSAVIMAS,
PERFINANSAVIMAS ir NUOMA

Rasa Mitkus

Nekilnojamojo turto ir paskolų brokerė

630-202-6867

rmitkus@yahoo.com

103 Ogden Ave, Clarendon Hills, IL 60514

homemaxrealtors.com

PERKA

**BRANGIAI PERKU
GINTARO DIRBINIUS
IR GINTARO GRYNUOLIUS.**
tel. 708-603-5494

PASLAUGOS

**PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV**
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

ADVOKATAI

**Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS**
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

SIŪLO DARBĄ

Reikalinga moteris, kuri prižiūrėtų pa-gyvenusią moterį ir padėtų namų ruošoje. Darbas Floridoje (su pragy-venimu).

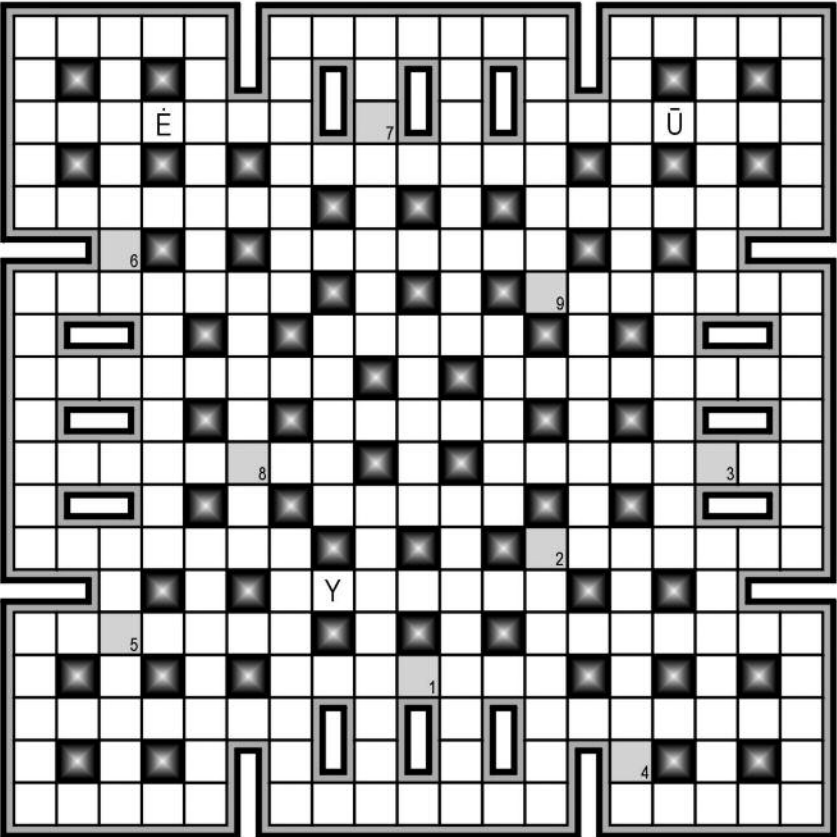
**Skambinti Dianai
tel. 321-604-7672.**

**Rasos lituanistinei mokyklai
Naperville reikalinga mokytoja.**
Kreiptis: **630-935-4387**
arba **rasosmokykla@yahoo.com**

All American Truck & Trailer Repair is look-ing for Diesel Mechanic experienced in all phases of truck & equipment repair.
Electrical diagnostics a must, welding & fab-rication experience helpful, hourly wages, & overtime available.
Moving assistance to qualified applicant to beautiful sunny never frozen Orlando Flori-da.
Please call or text us for more details at 407-259-6546. ask for Bobby
leave message if no answer.

Evas home care Jobs
available for live in and come
and go for all caregivers,
call Ralph
708-357-6433
Call Monday through Thursday
between 10 am and 3 pm
English speaking is a requirement

Surašymas Nr. 98
Surašykite į brėžinį duotus žodžius.
Pažymėtuose langeliuose perskaitysite užduoties atsakymą.
Jūsų sprendimų atsakymų lauksime paštu:
„Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589
arba el. paštu – skelbimai@draugas.org ir **faksu: 773-585-8284.**

1 2 3 4 5 6 7 8 9

5 raidės:
ATĖNĖ – DAŽAI – ĖDALE – IDILĖ – KARAS – KAŽIN – NAIRA – ROVER – RŪBAI – RŪŠIS – SKILA – SUSNA – TŪRIS – ŽABAI.

7 raidės:
AISČIAI – ASPIDAI – ASTARTĖ – AŽUOLAI – DAUGUMA – DISPA-ŠA – DUONINĖ – DVIKOVĖ – ĖMIKLIS – IŠŠŪKIS – ITALIJA – IZA-BELĖ – KLIVIJA – LAŽYBOS – LEKCIJA – LEPŠIAI – PERNIEK – PERONAS – PRIEIGA – RAJONAI – REGINYS – REIŠINA – REK-VIEM – REPLIKA – SKRANDA – SPĄSTAI – SPAZMAI – ŠAULIAI – ŠOKĖJAS – TAŠYKLA – TAUKINĖ – TYLENIS – TRIKOVĖ – VAKA-ROP – ZUIKENA – ŽALČIAI.

8 raidės:
APRAIŠKA – GRAŽEIVA – IŠTRAUKA – KOLAPSAS – LENKIMAI – NUOBAIGA – OREIVIAI – RENVERSE.

**SKAITYKITE
„DRAUGĄ“ GREIČIAU!
www.draugas.org**

www.facebook.com/draugolaikrastis

**REMKIME
DRAUGO
FONDĄ**

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katali-kišką „Draugo“ laikraštį. Prisiminkite Draugo fon-dą savo testamente. Ke-letas stambesnių paliki-mų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą dau-gelį metų!
www.draugofondas.org

**MUTUAL
FEDERAL BANK**

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos
2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
 Patarnaujame Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

KAIP ŠUO SU KATE

Nepakartojama šuns Bugio istorija

Kai dukra ant miško kelio pakraščio netoli Vilniaus rado sėdintį šuniuką ir jį mums parvežė, ilgai smerkėme jo buvusį šeimininką, nes manėme, kad jis buvo paprasčiausiai išmestas kaip nereikalingas. Po trejų metų sudėtingo mūsų bendro gyvenimo versijos apie žiaurų jo šeimininką atsisakėme, nes supratome, kad gali būti kalti ir šunys. Šunys, kurie myli laisvę labiau už savo šeimininką.

Bugis – tokį vardą suteikėme naujajam Vilniaus buto gyventojui. Neplanavom mieste auginti gyvūnų, nes manėm, kad gyventi bute jiems kančia. Bet kai vaikai buvo nedideli, parnešiau jauną katytę, kuri gailiai kniaukė prie išorinių daugiabučio durų. Žinojau, jog vaikams suteiksiu daug džiaugsmo. Taip ir buvo – pirmas Žygimantas eidavo miegoti pirmas, kad galėtų Džesę (tuomet per Lietuvos TV ėjo serialas apie detektyvę Džesiką Flečer) įsitempti į lovą ir pasislėpti po antklode. O vyriausiasis Daumantas laukdavo, kol brolis užmigs, ir Džesę persinešdavo į savo lovą. Tuomet jis jau buvo šeštokas, ir tėvų susirinkime jo auklėtoja mūsų paklausė – kas atsitiko, kad Daumantas taip pasikeitė (supratome – pagerėjo). Sakėme – išigijome kačiuką. Taigi patys įsitikinom, kad gyvūnėlis namuose, kur yra vaikų, yra labai gerai.

Bet grįžtu prie Bugio (mūsų močiutė turėjo šuniuką Pukį, ir kai naujajam gyventojui reikėjo rinkti vardą, nusprendėme ilgai galvos nesukti, o tiesiog „paaštrinti“ Pukio vardo priebalses). Mums atrodė, kad jis yra mėliausias ir protingiausias šuo pasaulyje, nors ir turėjo ydų. Pvz., mieste jis tapdavo žvėrimi (nors mūsų žvėrelis ūgio nedidelio), kai išėję pasivaikščioti sutikdavom kitą šunį, ypač jeigu tas būdavo už jį didesnis. O juk per dieną tekdavo vaikščioti tris kartus ir kiekvieną kartą sutikdavome ne vieną šunį. Dukra, kuri mums įtaisė šį malonumą (patį jau turėjo du rastinukus), ramino – taigi jis jus gina, saugo. Taip ir supratom, bet kitų šunų šeimininkai mus laikydavo nenormaliais su tokiu nenormaliu šunimi. Kaimynė, kuri taip pat turėjo rastinuką, aiškino, kad tokie nevaldomi šunys būna patyrę skriaudų, valkatavę. Jie kiekvienu atveju tikisi puolimo ir jau iš anksto rodo, kad kausis, kad yra pikti – nesiartinkite.

Laimei, mes jau buvome apsišprendę persikelti gyventi į kaimą, tad sakėme, kad Bugis yra mums tiesiog siūstas iš aukščiau. Kaime jis gyveno kartu su mumis name, kas labai juokino kaimynus, – kiemsargis (jis tikrai nebuvo kilmingas) turi būti pririštas prie būdos. Ir vaikščiodavom su juo taip pat, kaip ir mieste – ant pasaitėlio, nes paleistas (ar pasileidęs) jis akimirksniu dingavo, ir mes ilgai jo ieškodavom. Kad jam nenusibostų uždaritam kambary, kieme pririšdavom, bet tik tol, kol patys netoliese darbuodavomės. Bet kai tik nusisukdavom, jis akimirksniu dingdavo – nebuvo tokių petnešėlių, iš kurių jis nebūtų išsinėręs. Pabėgusi pradžioje surasdavome pagal lojimą. Mūsų kaime gyvena daug kačių (kaimynai mano, kad jas atveža ir išmeta blogi žmonės, o aš linkusi manyti, kad jie atbėga patys, nes iš 9 at-

Bugis buvo labai mielas ir įdomus šuo.

bėgusių visi yra patinai; o dveji kaimynai turi po katę, kurios, manau, juos ir privilioja; literatūroje rašoma, kad, pvz., katinas rujojančią patelę jaučia už 7 km). Pabėgęs Bugis būtinai kurią (kurį) vieną įvydavo į medį ir imdavo skalyti – ateikit, grobis. Pradžioje neeidavome ir pagautą azarto Bugį prisirišdavome bei parsivesdavome, bet greitai jis suprato savo klaidą, ir azartui nebepasiduodavo. Skalydavo, bet pagunamas nesileisdavo. Tuomet turėdavome laukti, kol jis pavargs ir išalks.

Kai prireikia, Bugis sugeba kompensuoti savo mažą ūgį.

Po pusdienio ar dienos, kartais net dviejų, nusivareš, nusmurgęs, smirdantis (sako, medžiokliniai šunės išsivolioja lapių, janotų ir kt., kuriuos medžioja, ekskrementuose, kad panaiškintų savo kvapą; kaip tik berašant šį straipsnį pro langą prabėgo lapė, kuri gyvena gretimoje – jau negyvenamoje sodyboje) ir labai kaltas grįždavo pats. „Išskalbtas“ ir pasisotinęs keletą dienų gyvendavo taikoje ir ramybėje. Būdavo mielas, žaisdavo, tarnaudavo. Kai į sodybą atėjo svetima katė ir pas mus užsibuvo, per keletą savačių netgi sutiko su ja susidraugauti. Tik jau labai reikėjo saugoti, kad neišbėgtų į lauką. Kai vienas eidavome į kiemą, kitas saugodavome, kad neišbėgtų. Bet ilgainiui jis pats suprato, kaip durys atsidaro, ir išmoko jas atidaryti, – užšokdavo ant rankenos, ta klapeldavo, ir durys prasiverdavo...

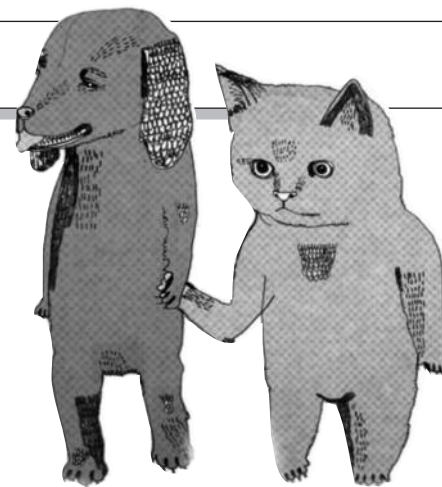
Daug eibių Bugis nepadarė. Tik vieną kartą manęs vos nepaskandino pelkėje, mat pamatęs stirną automati-

nį pasaitėlį, kuris buvo prikabinas prie rūsio rankenos, nutraukė ir nubėgo į mišką, į pačią tankmę. Buvo pavaršio polaidis, man reikėjo pereiti 6 m pločio kanalą, pilną vandens (radau skersai nuvirtusį medį), paskui pelkėje nuo kupsto ant kupsto prasibrauti iki pat jo (ledas besilaikė vos vos, o mano svoris juk ne šuns), nes pasaitėlis buvo apsigijęs aplink krūmą. Radau jį ten todėl, kad jis be perstojo lojo, bet ne taip, kaip lodavo ant į medį įvytų kačių, o šaukėsi pagalbos.

Išsimintinas ir kitas kartas. Kaip paprastai, Bugis išsprūdo kažkuriam einant į kiemą pavakary. Kai nuėjome gulti, dar nebuvo sugavę. Naktį, apie 1 val., į langą kažkas pasibeldė. Kaimynas piktai ėmė šaukti: „Pasiimkit savo šunį, baigia ežiuką nukaninti“. Kėlėmės, ėjom. Bugis šokinėjo aplink ežiuką ratu, nes sučiupti negalėjo – duria, ežiukas susirietęs į kamuo-liuką gulėjo salelėj, o aplink jį buvo išraustas giliausias griovys. Kažkaip pagavome, o rytą remontavom kaimyno kiemą. Ir dar džiaugėmės, kad neaptiko kito kaimyno vištų, nes ir jos juda, o Bugis viską, kas judėdavo, medžiოდavo (brolis medžiotojas sakė, kad mūsų šuo – talentingas medžioklis).

O sakiau, kad Bugis buvo labai mielas ir įdomus, ne veltui. Būtent dėl to jis labai greitai susiranda šeimininką. Toks atsitikimas. Kartą pabėgo Naujųjų metų išvakarėse. Naujuosius metus sutikome liūdnei – kur jis, vargšas, dabar – alkanas ir sušalęs... Po dvie-

jų mėn. intensyvių paieškų sužinojome – pririštas kaimo sodyboje už 6 km (jeigu eitum tiesiai per laukus; ir už 15 km – jeigu važiuotum keliu). Pabėgo greičiausiai vydamas stirnas, kurios pabaidytos paprastai šuoliuodavo šia kryptimi tarp dviejų miškelių ir upelio. Pabėgęs nesugebėjo grįžti (arba net nesistengė) ir atėjęs prie vienos sodybos atsisėdo prie durų. Išėjo šeimininkas – žiūri – draugiškas šunelis. Ištiesė ranką – šunelis ištiesė leteną – pasisveikino. Koks „mandras“, – apsidžiaugė žmogus ir nuėjo trobon atnešti jam ko nors skanaus. Kai žmogus ištiesė ranką su ēdalu, šuo atsisėdo – ėmė tarnauti. Žmogui labai patiko, ir jis išleido jį į trobą. O kitą dieną prisirišo prie būdos, nes kaip tik savasis šuo neseniai buvo išėjęs į šunų dausas. Kai mes atėjome į kiemą, kur buvo pririštas, Bugis iš džiaugsmo, kaip sako, vos neapsisissiojo... Šeimininkas už dovanas (buvome pasiruošę) sutiko jį mums atiduoti, ir Bugis į mašiną išsoko su džiaugsmu, nes labai mėgo važiuoti (kartais mašiną panaudodavome kaip gaudyklę – pravažiuoji per kaimą, ir jeigu jis netoliese, atbėga ir išoka pro pravertas duris).

Bugis nemokytinas – taip nusprendė visi, bandę jį auklėti ir mokyti komandų. Komandas išmokdavo, bet pakludavo tik namie. Paleistas kieme iškart viską užmiršdavo ir į žmogų nereaguodavo, mat kieme visur pėdsakai, kurie jį vesdavo iš proto. Bet dukra vis tiek liepdavo mums su juo užsiimti. Na, gerai, kartą sakau – eisiu mokyti... Prisipyliau kišenę sūrio (tai jo skanėstas) gabaliukų, nuėmiau petnešas ir, vis duodama po gabaliuką, išėjau iš kiemo, tikėdamasi, kad skanėstai jį laikys prie manęs. Bet taip mes paėjome tik gal 30 metrų, iki kaimo ūlyčios. Po to jis spjovė į mano sūrį, ir aš pamačiau jį... paskutinį kartą.

Į kuri kaimą Bugis nubėgo, nežinom, po pusės metų dukra „Facebook“ rado gyvūnų prieglaudos Šiauliuose (už 60 km nuo mūsų) skelbimą su tarnaujančio Bugio nuotrauka – ieškomi šeimininkai. Kai paskambinome, kaip tik tą dieną prieglauda buvo pasirašiusi sutartį su nauja šeimininke Šiaulių mieste. Paklausėme, kaip Bugis atsidaro pas juos. Pasirodo, paskambino bobutė, radusi jį prie savo durų. Gyvūnėlių mylėtojai atvažiavo ir paėmė. Koks tai buvo kaimas, tarnautoja nežinojo, prisiminė tik, kad važiavo labai ilgai – visą valandą.

Sakoma, gamta tuštumos nemėgsta. Kitą dieną po Bugio pabėgimo mūsų katė Pundula (nuo žodžio „pundelis“ – kupstelis, mat pūkuota ir kai bėga, atrodo, ritasi) atsivedė Žibutį ir Murziuką, kurie dabar jau dideli bernai. Trijulė mums labai ištikima. Jie mumis rūpinasi labiau negu mes jais – kasdien prie durų randame dovanų. Jau net imame bijoti, kad gamtosauugininkai neuždėtų baudos, jog apylinkeje baigiame išnaikinti pelių rūšį.

Buvusi Bugio šeimininkė Viktorija

A MIRACLE HAS COME TO CHICAGO!

MIRACLE

“A WINNER”
-Chris Jones, *Chicago Tribune*

**“KNOCKS IT
OUT OF THE PARK!”**
-Alex Huntsberger, *Chicago Sun-Times*

**“ONE OF THE BEST
productions that I have ever seen!”**
-Hall of Famer Ryne Sandberg

“FABULOUS!”
-Bob Sirott

“LOVED IT!”
-Roz Varon, WLS TV

NOW PLAYING at the ROYAL GEORGE THEATRE, 1641 N HALSTED

Buy tickets at 312.988.9000 or *ticketmaster®*

MIRACLETHEMUSICAL.COM

MIRACLE: Music & Lyrics by MICHAEL MAHLER • Book by JASON BRETT • Directed by DAMON KIELY • Originally Conceived by WILLIAM A. MAROVITZ & JULIAN FRAZIN • Produced by WILLIAM A. MAROVITZ AND ARMY GRANAT

Pasinaudokite jubiliejinų metų nuolaidomis!
Naujiems prenumeratoriams – **tik 110 dol.** Internetinė versija – **99 dol.**
www.draugas.org
Susisiekite su **Audrone Kižyte** tel. **630-805-1404**
arba el. paštu **AudreyKizys@gmail.com**
DOVANOSIME – bilietus į teatrą. Jų skaičius ribotas – paskubėkite!

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

+ Ukraina, Baltarusija,
Moldova, Rusija

**Greičiausi
pristatymo terminai**

**Kiekviena dėžė nemokamai
apdrausta \$100**

Siūlome automobilių
gabenimą į visas pasaulio
šalis, automobilių pirkimą
iš visų JAV aukcionų,
asmens turto
perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

**Asmeninės siuntos
708-907-3000**

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinio Ofisas

8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta

6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli

22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed

360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal

188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance

5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network

6201 W. Howard St. 83 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex

704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh

(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hights, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors

3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza

9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves

6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užieiga

6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2

4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra

338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA

2207 W. Chicago Ave. Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviciene

Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

A † A
STASĖ VIŠČIUVIENĖ
(UGIANSKYTĖ)

mirė š. m. liepos 24 d. sulaukusi 94 metų.
Gimė 1924 m. birželio 24 d. Akmenėje, Lietuvoje.
Gyveno Brighton Parke, Čikagoje.

Nuliūdę liko: dukros – Milda su vyru Charles Roberts, Nijolė su vyru James Oker, Vida su vyru George Musielak; sūnūs – Stepukas Viščius su žmona Ramona, Linas Viščius; anūkai – Lisa, Erica, Andrea, Michael, Eva, Laura, Lucy, Jillian, Lindsey, Andrew, Alexa ir Jessica; proanūkai – Jimmy, Charlie, Dylan, Elena, Gabija, Evelina, Stephanie, Alex, Savanna; pro-proanūkas Draven ir giminės Lietuvoje.

A. a. Stasė buvo a. a. Vladislovo ir Ievos Ugianskių dukra, a. a. Dalytės mama ir a. a. Stepono žmona.

Karo metus praleido Hanau stovykloje, Vokietijoje. Ten palaidojo dukrelę Dalytę. Atvyko į Ameriką su mama ir dukra Milda. Čikagoje sutiko Steponą Viščių ir sukūrė šeimą. Kartu įkūrė „Jonas Inn“, kuriame darbavosi 40 metų. 1958 m. abu priėmė Amerikos pilietybę.

1987 m. atsikėlė gyventi į Brighton Parko rajoną, kur Stasė dalyvavo Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos veikloje, daug metų vadovavo Amerikos lietuvių Romos katalikių moterų sąjungai, buvo jos pirmininkė. Rašydavo straipsnius ir eilėraščius „Draugo“ laikraščiu.

Stepas ir Stasė užaugino penkis vaikus, šeimoje palaikydami gyvą lietuvišką kultūrą – per lituanistines mokyklas, skautų veiklą, tautinius šokių ir lietuviškas dainas.

Vasaromis Stasė važiuodavo kelioms savaitėms į Minnesotą, kur gyveno duktė Milda.

A. a. Stasė Viščiuvienė bus pašarvota pirmadienį, liepos 29 d., nuo 1 val. p. p. iki 8 val.v. Szykowny Funeral home, 4901 South Archer Avenue. Antradienį, liepos 30 d., 10 val. ryto Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje Brighton Parke bus aukojamos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidotuvių direktorius – Jonathan Siedlecki,
tel. 773-735-7521, www.szykownyFuneralHomeIL.com

Žymenį
„Geriausios laidojimo paslaugos“
Southtown suteikė

Palos-Gaidas
FUNERAL HOME

11028 S. Southwest Hwy. Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410 www.palosgaidasfh.com

PETKUS & SON

FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

www.draugas.org/mirties.html

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Rugpjūčio 25 d., sekmadienį, 12 val. p.** p. PLC kiemelyje vyks Pasaulio lietuvių centro gegužinė. Jūsų laukia lietuviškas maistas, muzika, mugė, loterija, žaidimai vaikams.

■ **Rugpjūčio 30 d., penktadienį, 7 val. v.** „Sielos“ galerijoje Pasaulio lietuvių centre – dainuojamosios poezijos koncertas „Pasikalbėjimai“. Kviečia Jonas Baltokas ir Jie-Du.

■ **Rugsėjo 7 d., šeštadienį, 6 val. v.** – Ateitininkų namų 40-mečio jubiliejinis vakaras. Vietas užsisakyti pas Dainą Siliūnienę tel.

630-852-3204. Adresas: 1380 Castlewood Drive, Lemont, IL 60439.

■ **Rugsėjo 21 d., šeštadienį, 6 val. v.** – Pasaulio lietuvių centro puota „Laisvės alėja“. Vietas užsisakyti tel. 708-252-0051 (Rita) arba 708-557-3343 (Lina).

■ **Spalio 19 d., šeštadienį, 6 val. v.** Pasaulio lietuvių centre, R. Riškus salėje, vyks Maiironio lituanistinės mokyklos 60-mečio pokylis. Kviečiami abiturientai, rėmėjai ir visuomenė. Vietas užsisakyti tel. 630-853-5603 (Monika Dobrovolskytė).

Paminėkime Baltijos kelio 30-metį

1989-ųjų rugpjūčio 23 dieną daugiau nei 2 milijonai žmonių iš Lietuvos, Latvijos, Estijos sudarė gyvą grandinę, kuri nepertraukiamai tęsiasi 420 mylių (650 km) per visas tris Baltijos šalis. Tai padaryta siekiant atkreipti pasaulio dėmesį į šių šalių norą būti laisvomis ir nepriklausomomis.

Šiais metais minėdami 30-ąsias Baltijos kelio metines kviečiame visus dar kartą susikibti rankomis prie Čikagos miesto simbolio – Buckingham fontano ir pažymėti svarbią sukaktį ne tik su Lietuvos, bet ir su Latvijos bei Estijos bendruomenėmis!

Baltijos kelio 30-mečio akcija vyks sekmadienį, rugpjūčio 25 dieną, 2–4 val. p. p. Čikagos centre, 301 S Columbus Dr. (prie Buckingham fontano).

GAUSIAI DALYVAUKIME!

„Draugo“ laikraščio išlaidoms sumažinti auکوjo:

100 dol. Viltis Jatulis, Woodland Hills, CA; Lituanistikos tyrimo centras, Chicago, IL.

50 dol. Aldona Žibas, Longboat Key, FL; Kazimieras Puotra, Valparaiso, IN; Dalia K. Strasius, Ann Arbor, MI; Dalia A. Navasaitis, Waterford, MI; Ray Tamoshunas, Rochester, NY; Genovaitė Untulienė, Chicago, IL.

Nuoširdžiai dėkojame už Jūsų paramą.

Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“ dėkoja už aukas, skirtas padėti vargingai gyvenantiems vaikams ir studentams Lietuvoje. Aukų: Rosemarie Ignash – **8 dol.**; a. a. Benedikto ir Gražinos Mačiukų atminimui Mary Curtin – **500 dol.**; a. a. dr. Birutės Preikštienės atminimui Gloria Lane – **50 dol.**, Rosa Zidelis – **100 dol.**; tęsiant vaiko paramą Pijus ir Danguolė Bielskai – **180 dol.** Labai ačiū! „Saulutė“ (Sunlight Orphan Aid), 1133 Amber Dr., Lemont, Illinois 60439, tel. 630-243-7375, el. paštas indretijunelis@sbcglobal.net

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomimais. Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvę nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@midwaylegal.com

www.draugas.org

KUR VISI SKUBA?

Visi ruošiasi ir deda aukas, žengdami į Karalių Pasaką!

SEKMADIENĮ, LIEPOS 5, 2020

sokiusvente2020.org

Pasaulio lietuvių centro

GEGUŽINĖ

RUGPJŪČIO 25 D.
12:00 val. po pietų

PLC KIEMELYJE

SKANUS LIETUVIŠKAS MAISTAS
GYVA MUZIKA: SVEČIUOSE PAUL STROLIA
MUGĖ IR ŽAIDIMAI VAIKAMS
LOTERIJA IR PUKŪS PINIGINIAI PRIZAI

LITHUANIAN WORLD CENTER
PASAULIO LIETUVIŲ CENTRAS

14911 127TH STREET, LEMONT IL 60439. TELEFONAS PASITEIRAVIMUI 630-257-8787

2 YR IRA 2.75%
3 YR IRA 3.00%

MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING

310.828.7095 | info@clcu.org
www.clcu.org